

Велика палата

СПРАВА X проти ЛАТВІЇ

(Скарга №. [27853/09](#))

ПОСТАНОВА

Страсбург

26 листопада 2013

Це рішення є остаточним, але може бути піддано редакційним виправленням.

У разі X проти Латвії ,

Європейський суд з прав людини, засідаючи Великою палатою у складі:

Дін Шпільман, *президент*,
Ніколас Братца,
Гвідо Раймонді,
Інету Зіемеле,
Марк Віллігер,
Ніна Вайч,
Ханлар Гаджієв,
Danutė Jočienė,
Ян Šikuta,
Räivi Hirvela,
Джордж Ніколау,
Здравка Калайджієва,
Небойша Вучініч,
Анжеліка Nussberger,
Юлія Laffranque,
Пауло Пінто де Альбукерке,
Линос-Олександр Сісіліанос, *судді*,

і Майкл О'Бойл, *заступник Секретаря* ,

Засідаючи за закритими дверима 10 жовтня 2012 і 25 вересня 2013,

Постановляє таке постанову, яку було прийнято на останній вказаною датою:

ПОРЯДОК

1. Справа порушена за заявою (№ [27853/09](#)) проти Республіки в Латвії , поданою до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини та основних свобод ("Конвенція") Латвійська національна, Г-жа Х («заявник»), 8 травня 2009 року. Голова Великої палати уповноважений, з власної ініціативи,, нерозкриття особистості заявника (Правило 47 § 3 Регламенту Суду).

2. Заявник був представлений паном Р. Штрауса, адвокат, що практикує в Ризі. Уряд Латвії («Уряд») був представлений його Агентом, пані К. вошей.

3. Заявник стверджував, що, у зв'язку з рішенням латвійських судів на замовлення повернення своєї дочки в Австралію, в застосуванні Гаазької конвенції від 25 жовтня 1980 про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей, вона була жертвою порушення її права на повагу до сімейного життя за змістом статті 8 Конвенції.

4. Скарга була передана в Третю секцію Суду (Правило 52 § 1). 15 листопада 2011 Палата цієї Секції у складі наступних суддів: Хосеп Casadevall, *президент*, Корнеліу Birsan, Альвіна Гюлумян, Егберт Муґер, Інету Зіемеле, Луїс Лопес Гуерра і Христина Pardalos, і Сантьяго Кесада, секретар секції, заявив воно прийнятним і прийняв рішення. Більшістю, він встановив, що мало місце порушення статті 8 Конвенції. Особлива думка судді Муґер і Лопес Герра була приєднана до думки, поставляється на 13 грудня 2011р.

5. 13 березня 2012 уряд звернувся з проханням про передачу справи на розгляд Великої палати, згідно зі статтею 43 Конвенції. Це прохання було прийнята панелі Великої палати 4 червня 2012.

6. Склад Великої палати було визначено відповідно до положень § § 4 та статтею 26 5 Конвенції та правилом 24 Регламенту Суду. У заключних обговорень, Ніколас Братца і Ніна Вайч продовжував сидіти після закінчення терміну їх повноважень, відповідно до статті 23 § 3 Конвенції та правилом 24 § 4.

7. Заявник та Уряд подали додаткові письмові зауваження (Правило 59 § 1). Крім того, сторонні коментарі були також отримані від фінських і чеських урядів, і від неурядової організації Reunite міжнародного викрадення дітей Centre, Президент, що дали дозвіл їх втрутитися в письмовій процедури (стаття 36 § 2 Конвенції та Правило 44 § 3).

8. Слухання справи проводилося публічно в людини прав будівлі, Страсбург, 10 жовтня 2012 р. (Правило 59 § 3).

Там Перед Судом:

- з боку Уряду
  - пані К. Воші, *Агент*,
  - пані I. Reine, *Адвокат*,
  - пані A. Rutka-Kriškalne, *радник*;

- для заявника
  - Г-н Робертс Стросс, *Адвокат*.

Суд заслухав виступи пані К. вошей і пан Стросс.

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

9. Заявник народився в 1974 році і в даний час проживає в Australi в. Вона є Латвійська національна, які в 2007 році також придбала австралійську громадянство.

10. Після зустрічі Т. і починають з ним стосунки на початку 2004 року вона переїхала в його квартирі в кінці того ж року, хоча вона все ще була заміжня за іншим чоловіком, RL, якого вона розлучилася 24 листопада 2005 року.

11. 9 лютого 2005 заявник народила дочку, Е. свідоцтво про народження дитини не дає ім'я батька, і ні тест на батьківство не проводилося. Заявник, який все ще живе з Т., згодом отримав неповні переваги. Незважаючи на погіршення їх відносин, заявник продовжував жити з Т. як орендаря.

12. 17 липня 2008 заявник залишив Австралію для Латвії з дочкою, а потім у віці три роки і п'ять місяців.

A. Розгляд у Австралії

13. На 19 серпня 2008 Т. подав заяву до суду у сімейних справах в Австралії, щоб встановити його батьківських прав відносно дитини. На підтримку свого твердження, він свідчив в письмових свідчень під присягою, що: він був у відносинах із заявником з 2004 року, а другий завжди вказано, що він був батьком дитини; договір оренди з заявником для квартири був обман і був обопільне рішення; він зробив неправдиві заяви до послуг соціального забезпечення, з тим щоб заявнику для отримання неповних вигоду. Т. стверджував, що заявник покинув Австралію з дитиною без його згоди, на порушення статті 3 Гаазької конвенції, і поїхав у невідомому місці проживання в Латвії. На підтримку свого твердження, він представив поштової кореспонденції з членами своєї сім'ї.

14 . Заявник, хоча, очевидно, запрошені за допомогою різних засобів, щоб бути присутнім на слуханні або слідувати йому по телефону , не був присутній.

15 . Своїм рішенням від 6 листопада 2008 року, австралійська сім'я суд визнав батьківство Т. 'и відносно Є. і постановив, що заявник і Т. мав спільний відповідальності батьків за свою дитину, так як її народження. Суддя додав, що розгляд справи буде продовжено як тільки дитина був повернутий Австралії , при цьому зазначивши, наступним чином:

" ... проте, це, звичайно, не для мене, щоб сказати, чи є наявність дитини в Латвії є наслідком незаконного переміщення або утримування. При всій повазі, це для латвійського судді винести рішення з цього питання ".

16 . Заявник не оскаржував це рішення.

Б. Матеріали в Латвії

17 . 22 вересня 2008 Міністерство у справах дітей та сім'ї, який був латвійський Центральний орган відповідає за реалізацію Гаазької конвенції, отримані від їх австралійським колегою запит від Т. шукає повернення дитини на Австралії на основі цієї міжнародної конвенції . Запит на повернення супроводжувалося присягою викладом застосовне австралійський закон та сертифікації, без шкоди для питання батьківства, що на сьогоднішній день, на якому дитина був видалений з Австралії Т. здійснив спільну батьківську владу над нею за змістом А Стаття 5 Гаазької конвенції.

18 . 19 листопада 2008 Ризька Земгале районний суд ("районний суд") розглянув прохання в присутності як Т. і заявником.

19 . На слуханні заявник оспорує запит Т. 'и. Вона пояснила, що у нього не було ніяких підстав для визнання його батька, так як вона все ще була заміжня за іншим чоловіком в момент народження дитини і Т. ніколи не висловив бажання, щоб його батьківство визнаний до її від'їзду з Australi . Вона стверджувала, що, як Т. став ворожим і іноді агресивні по відношенню до неї, вона просила, щоб особи, які відвідували її в Австралії можна назвати як свідків. Заявник також стверджував, що Т. ініціював розгляд тільки для того, щоб отримати вигоду з них в кримінальному процесі, що нібито висунути проти нього в Австралії .

20 . Представник в *bāriņtiesa* , опіки та піклування установи, створеного міською радою Риги, закликав до запиту Т. 'и повинні бути звільнені, стверджуючи, з одного боку, що заявник був матір'ю-одиначкою, коли дитині було видалені з Австралії і, з іншого боку, що дитина був розроблений зв'язку з Латвією.

21 . Рішенням від 19 листопада 2008 року районна суд задовольнив клопотання Т. 'и і ухвалив, що дитина повертається в Австралії негайно і, в кожному разі, не пізніше, ніж через шість тижнів після його рішення. У своєму обґрунтуванні, зазначивши, що австралійські суди встановили, що заявник і Т. здійснюється спільне батьківську відповідальність, суд постановив, по-перше, що латвійські суди не міг ні скасувати це рішення, ні тлумачити і застосовувати австралійський закон. Крім того, він постановив, що в застосуванні статей 1 і 14 Гаазької конвенції, латвійські суди не мають юрисдикції виносити рішення по батьківської відповідальності Т. 'и для дитини, але тільки на виїзді дитини з Австралії та її можливе повернення. Вона вважає, що видалення дитини був протиправне і були проведені без згоди Т. 'и. Що стосується застосування статті 13 Гаазької конвенції, він провів, в світлі фотографії та копії електронних листів між заявником і родичів Т. 'и, що він дбав про дитину до її від'їзду в Латвії. Відзначаючи, що показання свідків, зазначені спори між сторонами і з тим, що Т. вели себе роздратовано до заявника і дитини, він постановив, що це не

дозволить йому зробити висновок, що Т. не піклуються про дитину. Нарешті, суд відхилив як необгрунтовані твердження про те, що повернення дитини до ризику психологічної шкоди.

22 . Заявник подав апеляцію, стверджуючи, що, коли вони виїхали з Австралії вона була єдиним опікуном дитини в законодавстві і на практиці, і, крім того, що повернення її дочки в Австралію б піддати дитини психологічної шкоди. На підтримку останнього пункту, вона представила довідку, підготовлену психолога на її прохання після суду першої інстанції суду. Цей сертифікат, на підставі експертизи Є. на 16 грудня 2008 заявив, що

"Хоча зрозуміло, з розгляду, що її розвиток є адекватною з точки зору знань і мови, дитина не в змозі, з причини свого віку, сказати, який місце проживання вона воліє .... Беручи до уваги вік дитини і її близькі емоційні зв'язки з матір'ю, яка є нормальною для її віку, її емоційне благополуччя ґрунтується насамперед на і тісно пов'язана з психологічної рівноваги [заявника] .... Дитина потребує щоденний присутність її матері і жити з нею постійно в одному місці. Враховуючи її вік - три роки і 10 місяців -, негайне звільнення зі своєю матір'ю повинна бути виключена, в іншому випадку дитина, швидше за все, страждають психологічну травму, в тому, що її почуття безпеки і впевненості в собі можуть бути порушені".

23 . Заявник також стверджував, в апеляційній інстанції, що Латвії була рідною мовою дитини, що вона брала участь дошкільні діяльність в Латвії, що вона не мала ніяких зв'язків у Австралії і що їй потрібно присутність її матері. Вона стверджувала, що Т. ніколи не допомагав їм матеріально і що жорстокому поведженню їх. Крім того, вона критикувала рішення нижчестоящего суду за відмову запитувати інформацію у австралійських властей про кримінальну профілю Т. 'и, судимості і звинувачення в корупції, нібито порушеної проти нього. Вона також стверджувала, що, будь вона повернутися до Австралії, вона б безробітними і не мали б ніякого доходу, і піддав критиці районний суд за те, щоб передбачити заходи захисту в разі повернення.

24 . 6 січня 2009, за заявою заявника, районний суд наказав призупинити виконання рішення 19 листопада 2008 замовленні повернення дитини до завершення розгляду апеляції. Спираючись на преамбулі до Гаазької Конвенції, він постановив, що найкращі інтереси дитини повинні були мати пріоритет над негайного повернення, що дитина був прикріплений до її матері і, що, відповідно до психологічної доповіді, представленій заявником, раптове переривання контакт з матір'ю б травмувати її.

25 . 26 січня 2009, після слухання у присутності заявника та Т., Ризький окружний суд (*Rīgas Apgabaltiesa*) залишив у силі рішення суду першої інстанції. Він постановив, що запит Т. 'и виконало Гаазької конвенції, зазначивши, короткі терміни, викладені в ньому, і зауваживши, що не формальність чи аналіз не було необхідно для того, щоб визнати рішення австралійського суду. Крім того, він постановив, що нижчий суд правильно знайшов, на підставі всіх відповідних доказів, особливо листів і фотографій, які були представлені, що Т. дбав про дитину. Що стосується аргументу заявником та представником *bāriņtiesa* про нібито відсутність інформації про ситуацію дитини у разі її повернення до Австралії, вона вважає, що

"Немає підстав сумніватися в якість добробуту та соціального захисту, що надається дітям в Австралії, враховуючи, що, відповідно до [присягою], австралійське законодавство передбачає, зокрема, за безпеку дітей та [їх] захисту від жорстокого поведження у сім'ї".

26 . Що стосується тверджень заявника, він постановив наступне:

"[Суд] звільняє ... твердження, що [Т.] жорстокому поведженню [заявника] і дитини, а також [твердження], що він був схильний до тюремного ув'язнення на [кримінальних звинувачень,

висунутих проти нього] як ніяких доказів не було представлено, які могли б, хоча б побічно, підтримувати ці звинувачення.

Не може висновок [психологічної оцінки] від 16 грудня 2008 служити в якості доказів проти повернення дитини до запитуючої державою. Хоча висновок заявив, що дитина потребує своєї матері, і що негайне припинення контакту між матір'ю і дитиною повинна бути виключена, питання, порушене у цьому суді не стосується прав батьків ... Відповідно до статті 19 Гаазької конвенції, рішення по цій конвенції щодо повернення дитини, не повинні прийматися, є прагнення по суті будь-якого питання утримання під вартою.

[Суд] вважає, що ... [дитина] ... не досягли віку або рівня зрілості, який дозволив би їй сформулювати думку з приводу повернення до Австралії".

27. 5 лютого 2009 судовий пристав-виконавець доручив заявнику виконати рішення про замовлення її повернути дитину на 19 лютого 2009 остання. Заявник відмовився це зробити.

28. У невстановлений день судовий пристав подав заяву до районного суду для виконання того, щоб повернути дитину. Водночас районний суд, отримавши запит від заявника для зупинення виконання зворотному порядку на строк від шести до дванадцяти місяців, призначив слухання на 16 квітня 2009 року.

29. 6 березня 2009, в Т. 'прохання с, латвійський Центральний орган запитав *bāriņtiesa* перевірити умови життя дитини і інформувати заявника про Т. 'прохання с, щоб побачити дитину.

30. На 14 березня 2009 Т. зустрів заявника і Е. несподівано поруч з торговим центром. Скориставшись цій ситуації, він узяв Є. і відвіз її в Таллінні (Естонія), а потім почав зворотний шлях до Австралії. 16 березня 2009 Латвійський Центральний орган, у відповідь на прохання її естонським колегою і з тим, щоб санкціонувати Т. щоб прийняти рейс в Гельсінкі, надали інформацію про право Т. 'и повернутися в Австралію зі своєю дочкою.

31. Скарга згодом подано заявником для викрадення був звільнений, як це було дисциплінарне оскарження Латвійського центрального органу; клопотання заявника про призупинення виконання зворотному порядку став позбавлена мети.

С. Ситуація в Австралії після повернення дитини

32. У вересні 2009 року австралійський Сім'я суд скасував усі попередні рішення, що стосуються батьківських прав і постановив, що Т. було єдине батьківську відповідальність за дитину. У той час як забороняють заявнику від будь-яких публічних заяв про питання, що стосуються дитини або Т., він уповноважив її відвідати свою дочку під наглядом соціального працівника. Суд також заборонили їй говорити з дитиною латиською і постановив, що, поки дитина не досягла віку одинадцяти, заявник був стриманий від відвідування або спілкування за допомогою будь-яких засобів з будь-яка дитина-профілактичного закладу, дошкільного або в школі за участю її дочка, або з одним з батьків будь-якого іншого дитини, яка відвідує того ж навчального закладу.

33. Перш Великої палати, уряд, посилаючись на статтю, опубліковану в латвійській пресі в жовтні 2011 року, який містив, зокрема, заяви сестри заявника, вказав, що заявник повернувся жити в Австралії, знайшов житло і був працює в державному добробуту установи. Вони також відзначили, що вона була в постійному контакті з дочкою, зустрічі з нею два рази на тиждень в благодійний центр, і що вона була в змозі побачити її без соціального працівника присутня.

II. відповідними положеннями внутрішнього і міжнародного права і практики

А. Гаазька конвенція від 25 жовтня 1980 року про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей

34. Відповідні положення Гаазької конвенції від 25 жовтня 1980 року про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей держави таким чином:

"Держави, що підписали цю Конвенцію,

Твердо переконаний, що інтереси дітей мають першорядне значення в питаннях, що стосуються їх утримання під вартою,

Бажаючи захистити дітей міжнародному масштабі від шкідливих наслідків їх незаконного переміщення або утримання і створити процедури для забезпечення їхнього якнайшвидшого повернення в державу їхнього постійного проживання, а також для забезпечення захисту прав доступу,

Вирішили укласти з цією метою Конвенцію та домовилися про таке -

...

Стаття 1

Об'єктами цієї Конвенції є -

(А) забезпечення негайного повернення дітей, незаконно переміщених або утримуваних у будь-якій Договірній державі, а

(Б) для того, щоб права опіки та доступу відповідно до законодавства однієї з Договірних держав ефективно дотримуються в інших Договірних державах.

...

Стаття 3

Видалення або збереження дитини слід вважати протиправне, де -

(А) це в порушення прав опіки, приписуваних людині, установі або будь-якого іншого органу, або спільно, або поодиноці, відповідно до законодавства держави, у якій дитина була постійно проживають безпосередньо перед переміщенням або утриманням, і

(Б) у момент переміщення або утримання ці права фактично здійснюваної, або спільно, або поодиноці, або були б так, здійснюваної але для переміщення або утримання.

Права вартою, згаданих у підпункті а) вище, можуть виникнути, зокрема, в силу закону або з причини судового чи адміністративного рішення, або з причини угоди, що має юридичну силу відповідно до законодавства цієї держави.

Стаття 4

Ця Конвенція застосовується до будь-якої дитини, який був постійним жителем в Договірній державі безпосередньо перед будь-яким порушенням опіки чи права доступу. Конвенція перестає застосовуватися, коли дитина досягає віку 16 років.

Стаття 5

Для цілей цієї Конвенції -

(А) "права піклування" включає права, які стосуються догляду за обличчям дитини і, зокрема, право визначати місце дитини проживання;

(Б) "права доступу" включає право приймати дитину протягом обмеженого періоду часу в місці, не звичайного проживання дитини.

...

Стаття 11

Судові та адміністративні органи Договірних держав повинні діяти оперативно в процедурах повернення дітей.

Якщо судові або адміністративні органи офіційно не прийняв рішення протягом шести тижнів з моменту відкриття провадження у справі, заявником або центрального органу запитуваної держави, з власної ініціативи або якщо запитав Центральним органом запитуючої держави, має право запросити інформацію про причини затримки.

Стаття 12

Якщо дитина була незаконно переміщених або утримуваних відповідно до статті 3 і, на дату початку розгляду в судовому або адміністративному органу Договірної держави, в якому дитина перебуває, в період менше одного року пройшло з дата незаконного переміщення або утримування, повноважний орган розпорядження про повернення дитини негайно.

Судовий або адміністративний орган, навіть там, де виробництво було розпочато після закінчення терміну в один рік, згаданого в попередньому пункті, повинен також розпорядження про повернення дитини, якщо не буде доведено, що дитина тепер оселився в його Нове середовище.

Де Судовий або адміністративний орган в запитуваній державі є підстави вважати, що дитина була доставлена в іншій державі, може призупинити розгляд або відхилити заявку на повернення дитини.

Стаття 13

Незважаючи на положення попередньої статті, судовий або адміністративні органи запитуваної держави не зобов'язаний віддавати наказ про повернення дитини, якщо особа, установа або інший орган, виступає проти його повернення встановлює, що -

(А) особа, установа або інший орган, що має турботу про особу дитина не був насправді здійснення прав опіки в момент переміщення або утримування, або дав згоду на або згодом погодився в переміщення або утримання, або

(Б) існує серйозна небезпека того, що його або її повернення буде піддати дитини фізичного чи психологічного шкоди або іншим чином помістити дитину в нестерпної ситуації.

Судовий або адміністративний орган може також відмовити в розпорядження про повернення дитини, якщо він вважає, що дитина заперечує проти повернення і досягла такого віку та ступеня зрілості, при якій доцільно враховувати його думки.

При розгляді обставин, зазначених у цій статті, судові та адміністративні органи беруть до уваги інформацію, що відноситься до соціальних походженням дитини, наданої Центральним органом або іншим компетентним органом постійного проживання дитини.

Стаття 14

При встановленні, чи мало місце незаконного переміщення або утримування за змістом статті 3, судові або адміністративні органи запитуваної держави може приймати повідомлення безпосередньо із закону, і судових або адміністративних рішень, офіційно визнане або не в державі із звичайного місця проживання дитини, не вдаючись до спеціальних процедур для доказу цього закону або для визнання іноземних рішень, які інакше були б застосовні.

...

Стаття 16

Після отримання повідомлення про незаконного переміщення або утримування дитини в розумінні статті 3, судові або адміністративні органи Договірних держав до якої дитина був видалений або в якому він був збережений не приймає рішення по суті прав утримання під вартою, поки не було встановлено, що дитина не повинна бути повернута відповідно до цієї Конвенції, або якщо додаток згідно цій Конвенції не подано протягом розумного періоду часу після одержання повідомлення.

Стаття 17

Та обставина, що рішення, що стосується утримання під вартою було дано в систему або має право на визнання в запитуваній державі не повинно бути підставою для відмови повернути дитину віком до цієї Конвенції, але судові або адміністративні органи запитуваної держави може брати до уваги з причин цього рішення в застосуванні цієї Конвенції.

...

Стаття 19

Рішення за цією Конвенцією щодо повернення дитини, не повинні прийматися, є прагнення по суті будь-якого питання утримання під вартою.

Стаття 20

Повернення дитини відповідно до положень статті 12 може бути відмовлено, якщо це не буде дозволено основоположними принципами запитуваної держави, що стосуються захисту прав людини та основних свобод.

... "

35. Пояснювальна записка на Гаазької Викрадення дитини Конвенція 1980, підготовлений Elisa Переса-Віра і опубліковано Гаазької конференції з міжнародного приватного права (НССН) в 1982 році, прагне кинути в рельєфі принципи, які лягли в основу 1980 Конвенції і поставляти в тих, хто повинен застосовувати Конвенцію докладний коментар на його положень. Як виявляється з цього звіту, що, для того, щоб перешкоджати можливість для викрадає батьків мати його або її дії визнані законними в державі, до якого дитина було прийнято, Конвенція закріплює, на додаток до своєї профілактичної аспект, про відновлення *статус-кво*, на порядок для негайного повернення дитини, який дозволить відновити становище, яка була в односторонньому порядку і незаконно змінені. Дотримання прав опіки над майже повністю відсутня в сферу дії цієї Конвенції, так як це питання буде обговорюватися до відповідних судів в державу звичайного проживання дитини до видалення. Філософія Гаазької конвенції є боротьба проти множення міжнародних викрадень, заснована завжди на бажанні захистити дітей, виступаючи в якості перекладача своїх реальних інтересів. Відповідно, мета профілактики і негайного повернення відповідає певній концепції «найкращих інтересів дитини». Однак, як видалення дитини може бути виправдане в силу об'єктивних причин, які повинні зробити або з його або її особи або з навколишнім середовищем, з якою він або вона найбільш тісно пов'язаний, Конвенція допускає певні винятки із загальних зобов'язань по держав забезпечити негайне повернення (§ 25). Оскільки повернення дитини є основним принципом Конвенції, виключення із загальної обов'язки щодо забезпечення його утворюють важливий елемент у розумінні точні масштаби цього обов'язку, і це можна виділити винятки, які черпають виправдання з трьох різних принципи (§ 27). По-перше, органи запитуваної держави не зобов'язаний видавати наказ про повернення дитини, якщо особа, яка подала клопотання про повернення не було

насправді здійснення прав опіки або де його або її поведінку показує прийняття нової ситуації (§ 28). По-друге, пункти 1b і 2 статті 13 містить винятки, які чітко впливають з розгляду інтересів дитини, на які поширюється Конвенція дає певний зміст. Таким чином, інтереси дитини в не віддаляється від його або її звичайного місця проживання без достатніх гарантій стабільності в нових умовах поступається перед основний інтерес будь-якої людини в не підлягаючи фізичній або психологічному небезпеки або приміщенням в нестерпної Ситуація (§ 29). Нарешті, немає Зобов'язання з повернення дитини, коли, з точки зору статті 20 його або її повернення "не буде дозволено за основоположними принципами запитуваної держави, що стосуються захисту прав людини та основних свобод" (§ 31) .Пояснювальна доповідь, в якому викладаються ті винятки, також підкреслює межі розсуду, притаманну судової функції.

36 . У 2003 році ГХЦГ опублікований другій частині "Керівництва з належної практики відповідно до Гаазької конвенції від 25 жовтня 1980 року про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей" . Хоча в першу чергу призначена для нових Договірних держав, і без прив'язки ефект, особливо стосовно судових органів, цей документ має на меті сприяти здійсненню Конвенції, запропонувавши численні рекомендації та роз'яснення. Керівництво неодноразово підкреслює важливість пояснювального доповіді до Конвенції 1980 року, відомий як Перес-Віра доповіді, в наданні допомоги в інтерпретації послідовно і зрозуміти 1980 Конвенції (див., наприклад, вказує 3.3.2 "Наслідки підходу трансформації" і 8.1 "Пояснювальна записка до Конвенції: Перес-Віра Звіт»).Зокрема, він підкреслює, що судові і адміністративні органи зобов'язані, зокрема , для обробки повернення заявки оперативно, в тому числі по апеляції (точка 1,5 "прискорені процедури"). оперативні процедури слід розглядати як процедур, які є одночасно швидко і ефективно : бліц-рішень в рамках Конвенції, служить інтересам дітей (точкових 6.4 "Управління справами"). Керівництво з належної практики вказує, що затримки у виконанні повернутих замовлень, або їх невиконання, в деяких Договірних Держав є питаннями, що представляють серйозну заклопотаність, і рекомендує державам-учасникам забезпечити, що є прості й ефективні механізми для забезпечення дотримання замовлення для повернення діти, що перебувають під їх внутрішніх систем, , зазначивши, що повернення повинно насправді бути здійснено, а не тільки що замовив (точка 6.7 "приведення у виконання").

Б. Міжнародна конвенція про права дитини

37 . Відповідні положення Конвенції Організації Об'єднаних Націй про права дитини, підписаної в Нью-Йорку 20 листопада 1989, наступним чином:

Преамбула

"Держави-учасниці цієї Конвенції,

...

Будучи переконана, що сім'я, як основному осередку суспільства і природному середовищу для зростання і благополуччя всіх її членів і особливо дітей мають бути надані необхідні захист і сприяння, з тим щоб вона могла повністю покласти на себе зобов'язання в рамках суспільства,

Визнаючи, що дитині для повного і гармонійного розвитку її особи необхідно зростати в сімейному оточенні, в атмосфері щастя, любові та розуміння, ...

Погодилися про таке:

...

Стаття 7

1. Дитина реєструється зразу ж після народження і має право від народження ... знати і на їх піклування своїх батьків ...

Стаття 9

1. Держави-учасниці забезпечують, щоб дитина не розлучалася з батьками всупереч їх бажанню ...

Стаття 14

1. Держави-учасниці поважають право дитини на свободу думки, совісті і релігії.
2. Держави-учасниці поважають права та обов'язки батьків і, у відповідних випадках законних опікунів, забезпечувати керувати дитиною в здійсненні її права методом, що відповідає здібностям дитини ...

Стаття 18

1. Держави-учасниці докладають всіх можливих зусиль для забезпечення визнання принципу, що обоє батьків несуть спільну відповідальність за виховання і розвиток дитини. Батьки або, залежно від обставин може бути, законні опікуни несуть основну відповідальність за виховання і розвиток дитини. Найкращі інтереси дитини є предметом їх основного піклування.

... "

38. Концепція найкращих інтересів дитини, отримують з другого принципу Декларації про права дитини від 20 листопада 1959, був відтворений в 1989 році в § 1 Конвенції про права дитини статті 3:

«У всіх діях щодо дітей, незалежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, найкращі інтереси дитини повинні бути основним міркуванням.»

39. У своєму зауваженні загального порядку № 7 (2005) про здійснення прав дитини в ранньому дитинстві, Комітет з прав дитини хотіла би закликати визнання державами-учасницями, що маленькі діти є власниками всіх прав, закріплених у цій Конвенції, і що рано дитинство є критичним періодом для реалізації цих прав. Найкращі інтереси дитини розглядаються, зокрема, в статті 13, яка наступного викладі:

"13. Найкращі інтереси дитини. Стаття 3 встановлює принцип, що кращі інтереси дитини є першочергова увага у всіх діях щодо дітей. В силу їх відносної незрілості діти молодшого віку залежать від відповідальних властей для оцінки та представляють свої права і інтереси щодо рішень і дій, які впливають на їхнє благополуччя, а з урахуванням їх думок і формуються здібностях. Принцип найкращих інтересів багаторазово з'являється в рамках Конвенції (у тому числі в статтях 9, 18, 20 і 21, які є найбільш актуальними для раннього дитинства). Принцип найкращих інтересів поширюється на всі дії, що стосуються дітей, і вимагає активних заходів для захисту їх прав та сприяння їх виживання, зростання і благополуччя, а також заходи з підтримки та надання допомоги батькам та іншим особам, відповідальність день у день для реалізації прав дітей:

(А) *Найкращі інтереси окремих дітей*. Весь процес прийняття рішень, що стосуються догляду за дитиною, охорони здоров'я, освіти і т.д. повинні враховувати принцип забезпечення найкращих інтересів, в тому числі з боку батьків, фахівців та інших осіб, відповідальних за дітьми.

Державам-учасницям переконливо передбачити асигнування на маленьких дітей, щоб бути представлені самостійно у всіх процесуальних діях кимось, хто діє в інтересах дитини, а для дітей, щоб бути почутим у всіх випадках, коли вони здатні висловити свої думки або переваги;

... "

40 . Для більш повного обговорення см. *Neulinger і шурук проти Швейцарії*, (. [GC], № [41615/07](#) , § § 49-55, ЄСПЛ 2010 - ...).

С. законодавство Європейського Союзу

41 . Відповідні положення Хартії основних прав держави Європейського Союзу:

Стаття 7

Повага до приватного і сімейного життя

"Кожна людина має право на повагу до його приватного і сімейного життя, житла і зв'язку.

Стаття 24

Права дитини

1. Діти мають право на такий захист і піклування, які необхідні для їх благополуччя. Вони можуть вільно висловлювати свої погляди. Такі погляди повинні прийматися до уваги в питаннях, які стосуються їх відповідно до їх віком і зрілості.

2. У всіх дій, пов'язаних з дітьми, будь розміщено державних органів або приватних установ, найкращі інтереси дитини повинні бути основним міркуванням.

3. Кожна дитина має право підтримувати на регулярній основі особисті відносини і прямі контакти з обома своїми батьками, якщо це не суперечить його інтересам.

... "

42 . Постанова Ради (ЄС) № 2201/2003 від 27 листопада 2003 року, що стосуються юрисдикції, визнання та виконання судових рішень у сімейних справах і в справах батьківської відповідальності (відомий як "Брюссель II біс Положення") читає, зокрема, як наступним чином:

"...

(12) Підстави юрисдикції в питаннях батьківської відповідальності, встановленої в цьому Положенні формується у світлі кращих інтересів дитини, зокрема за критерієм близькості. Це означає, що юрисдикція повинна лежати в першу чергу з членами держави постійного проживання дитини, в певних випадках, зумовлені зміною місця проживання або відповідно до угоди між власниками батьківської відповідальності дитини за винятком.

(13) В інтересах дитини, цей Регламент дозволяє, як виняток і за певних умов, що суд, що володіє юрисдикцією, може передати справу до суду іншого членами держави , якщо цей суд буде в кращому становищі для розгляду справи. Проте, в цьому випадку другий суд повинен не дозволять передати справу до третьої суд.

... "

Д. Відповідний Латвії закон

1. Конституція

43. Відповідні положення Конституції таким чином:

Стаття 89

"Держава визнає і захищає основні права людини відповідно до Конституції, законів та міжнародних договорів, обов'язковими для виконання Латвії . "

Стаття 110

"Держава захищає і підтримує шлюб - союз між чоловіком і жінкою, сім'ю, права батьків і прав дитини. Держава забезпечує особливу підтримку дітям-інвалідам, дітям, які залишилися без піклування батьків або хто постраждав від насильства ".

2. Латвійський Закон Цивільний процесуальний

44. Розділ 644¹⁹ Закону Латвійської Цивільного процесуального, так як в силу в той момент, регулює питання, що стосуються незаконного вилучення дітей через кордони в Латвії . Вона передбачає, що суди повинні виносити рішення з будь-яким застосуванням цього типу після судового засідання, в якому сторони беруть участь і до яких представник *bāriņtiesa* був запрошений. Крім того, суди повинні з'ясувати точку зору дитини, якщо він або вона здатні сформулювати його.

45. У правлячій на заяви суд може прийняти ніяких доказів з власної ініціативи. Це може використовувати найбільш підходящі процесуальні засоби і найшвидші методи встановлення фактів, так що рішення може бути досягнута протягом шести тижнів після подачі заяви.

46. Якщо суд встановить, що дитина була незаконно вивезених або зберігається в Латвії і, коли одна з таких умов, суд зобов'язує повернення дитини до країни його або її місця проживання:

(1) період після незаконного вивезення дитини до Латвії або затримання в Латвії не перевищує один рік з моменту відповідна особа чи установа виявив місцезнаходження дитини, або

(2) період після незаконного зняття дитини на Латвію або затримання в Латвії робить перевищувати одного року, але дитина не пристосовані до життя в Латвії .

47. Якщо суд встановить, що дитина була незаконно вивезених або зберігається в Латвії і де один з таких обставин, він може прийняти рішення не допускати повернення дитини до країни його або її місця проживання:

(1) більше одного року пройшло з тих пір відповідна особа чи установа відкрив або мали практичну можливість виявлення місцезнаходження дитини, але протягом цього періоду жоден не приніс розгляд відповідної установи домогтися повернення дитини на країна його або її місця проживання;

(2) дитина адаптувалася до життя в Латвії і його або її повернення не в кращих інтересах дитини.

48. Вищезазначені пункти застосовуються остільки, оскільки вони відповідають Гаазької С ОНВЕНЦІІ та регулювання (ЄС) №. 2201/2003 Ради Європейського Союзу.

Е. Сімейне право Закон 1975 Співдружності Австралії

49. Розділ 61В визначає батьківську відповідальність як "всі обов'язки, повноваження, обов'язки та повноваження, які, за законом, батьки мають по відношенню до дітей".

50. Розділ 61С передбачає, що кожен з батьків дитини, який не 18 має батьківську відповідальність за дитину. Він має ефект за умови судових постанов.

51. Розділ 111В передбачає наступне для цілей Гаазької конвенції:

(А) кожен з батьків дитини, слід розглядати як такі, що права опіки щодо дитини, якщо батько не має батьківську відповідальність за дитину, тому що будь рішення суду, в даний час в силу, і

(Б) з урахуванням будь-якого рішення суду, в даний час в силі, людина: (я), з якими дитина жити під наказ про ВРП або (б), який має батьківську відповідальність за дитину віком до наказу виховання ; слід розглядати як такі, що права опіки щодо дитини, а також

(С) з урахуванням будь-якого рішення суду, в даний час в силі, людина, яка має батьківську відповідальність за дитину через операцію цього Закону або іншого австралійського закону і відповідає за дня дня в або довго- Довгостроковий догляд, добробут і розвиток дитини слід розглядати як такі, що права опіки щодо дитини, а також

(Г) з урахуванням будь-якого рішення суду, в даний час в силі, людина: (я), з якими дитина, щоб провести час під наказ про ВРП або (б), з якими дитина спілкуватися під виховання порядку; слід розглядати як такі, що право доступу до дитини.

ЗАКОН

I. Передбачуване порушення статті 8 Конвенції

52. Перш Великої палати, заявник стверджував, що був жертвою, у зв'язку з рішенням латвійських судів на замовлення повернення своєї дочки в Австралію, в порушенні її права на повагу до сімейного життя за змістом Стаття 8 Конвенції, яка говорить:

"1. Кожна людина має право на повагу до його приватного і сімейного життя, до житла і до таємниці кореспонденції.

2. Там повинно бути ніякого втручання з боку публічних властей у здійснення цього права, за винятком випадків, коли таке відповідно до закону і необхідно в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, громадського порядку або економічного добробуту країна, з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб. "

A. Застосовність статті 8

53. Велика Палата зазначає, що уряд чітко вказано у розгляді перед ним, що вони не оспорує, що рішення по латвійських судів замовлення заявника відправити Е. назад в Австралії склав втручання в її право на повагу її сімейного життя як захищений Стаття 8 Конвенції.

54. Т він втручання в право заявника на повагу її приватного і сімейного життя встановилася вище є порушенням статті 8, якщо вона не задовольняє вимогам пункту 2 цього положення. Таким чином, ще належить визначити, чи було

втручання "відповідно до закону», переслідувало одну або кілька законних цілей, визначених у цьому пункті і було "необхідним у демократичному суспільстві" для їх досягнення.

Б. втручання виправданим чи

1. Правова основа

. Рішення палата

55. Палата ухвалила, що положення внутрішнього законодавства і Гаазької конвенції зазначено в досить ясною формі, що, у встановленні, чи є протиправне за змістом статті видалення з Гаазької конвенції, латвійські суди повинні були прийняти рішення про це було проведено в порушення прав опіки, як пояснити відповідно до австралійським законодавством, Австралія, яка є державою, в якій дитина була постійно проживають безпосередньо перед її видаленням. Відзначаючи, що австралійські влади виніс на батьківської відповідальності Т. 'и після видалення дитини, він зауважив, що це були всього лише підтвердив, і не встановлено, що заявник і Т. користувався спільної батьківської відповідальності від її народження в силу Закон австралійський Сімейне право. Палата також зазначив, що заявник не був допущені до участі в судовому розгляді в Австралії, що ведуть до вищезгадана постанова або від подачі скарги і, крім того, що вона не оскаржені в національних судах доказів, представлених продемонструвати, що Т. був батьком дитини. Палата Передбачається, що в Латвії суду рішення 19 листопада 2008 замовленні повернення дитини до Австралії, яка стала виконанню 26 січня 2009 року, був відповідно до закону за змістом статті 8 Конвенції.

б. Доводи сторін

я. Заявник

56. Перед палати, заявник стверджував, що національні суди не мали жодних підстав для застосування положень Гаазької конвенції, так як вона була підвищення її дочку в якості одного з батьків в момент її від'їзду в Латвії. Вона не зробила жодного подання на розгляд Великої палати з цього питання.

II. Уряд

57. Уряд вважає, що втручання було безперечно "відповідно до закону", враховуючи, що вона була заснована на Гаазької конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей.

с. Оцінка Суду

58. Згідно з усталеною практиці Суду, вираз "відповідно до закону" не тільки вимагає, щоб оспорювана міра повинна мати деяку основу в національному законодавстві, але також відноситься до якості розглянутого закону, вимагаючи, щоб він повинні бути доступні для зацікавленої особи і в осяжному майбутньому, як до його наслідків (див., серед багатьох інших джерел, *Аманн проти Швейцарії* [GC], № [27798/95](#), § 50, ЄСПЛ 2000 - II; *Слівенко проти Латвії* [GC] ., немає [48321/99](#), § 100, ЄСПЛ 2003 - X, і *Kuric та інші проти Словенії* [БП], №. [26828/06](#), § 341, ЄСПЛ 2012 - ...).

59. Суд зазначає, що рішення про повернення дитини до Австралії було розміщено в Ризький окружний суд на підставі Гаазької конвенції 1980 року, текст

підписаної та ратифікованої Латвією у 1982 році. Крім того, латвійська Закон Цивільний процесуальний, розділ 644 з яких регулює питання щодо незаконного вилучення дітей через кордони в Латвії, робить його застосування в залежність від експрес відповідно до Гаазької конвенції, Брюссель II біс регулюванні та Європейську конвенцію з прав людини.

60 . Заявник стверджував, що в момент її від'їзду з Австралії вона була одна в здійсненні відповідальності батьків за дочкою.

61 . Суд зазначає, однак, що це питання прямо розглянуті латвійських судів, пов'язаних із застосуванням для повернення дитини. Ці суди, а про те, що вони не могли ні інтерпретувати, ні змінити його, застосовується рішення австралійська сім'я суду від 6 листопада 2008 року, який підтвердив батьківство Т. 'и і існування спільної батьківської відповідальності за дитину від її народження. У результаті, як районний суд і Ризький окружний суд ухвалив, що застосування Т. 'и виконав Гаазької конвенції щодо цього.

62 . Крім того, суд вважає, що це не для того, щоб вирішити, чи є міжнародне видалення дитини або не було "незаконним" за змістом статті 3 Гаазької конвенції. Справді, це не функція Суду виправляти помилки факту і права, імовірно скоєних в національний суд, якщо і в тій мірі, вони можуть мати порушених прав і свободи, що захищаються Конвенцією (див. *Гарсія Руїс проти Іспанії* [GC], . немає [30544/96](#) , § 28, ЄСПЛ 1999 - I): це для національних судів для вирішення проблем тлумачення і застосування національного законодавства, а також нормами загального міжнародного права і міжнародні договори (див. *Maitoussseau і Вашингтон проти Франції* , немає. [39388/05](#) , § 79, 6 грудня 2007 року і *Neulinger і шурук* , згадане вище, § 100). В даному випадку, заявник, на додаток до не в змозі здійснювати доступні засоби, щоб кинути виклик австралійський рішення, яке підтверджує батьківство Т. 'и і існування спільної батьківської відповідальності за дитину в момент її від'їзду з Австралії, який був прямою передумовою для застосування Гаазької конвенції , не показав, що або було неможливо для неї, щоб кинути виклик австралійський рішення або як національні суди допустили помилку в цьому відношенні.

63 . На закінчення, Суд вважає, що оспорюване втручання було відповідно до закону за змістом статті 8 Конвенції.

2. Законна мета

. Рішення палата

64 . Палата вважає, що втручання було спрямоване на захист прав Т. і дитини, який був законною метою для цілей § 2 статті 8 Конвенції.

б. Доводи сторін

я. Заявник

65 . Заявник не висловити свою думку з цього питання.

II. Уряд

66 . На думку уряду, втручання мало законну мету, а саме захист прав і свобод Т. і його дочки.

с. Оцінка Суду

67. Велика Палата поділяє думку палати, що рішення замовити повернення дитини мав законну мету захисту прав і свобод Т. і Е., який, крім того, не було оскаржено сторонами в цьому розгляді.

3. Необхідність втручання в демократичному суспільстві

. Рішення палата

68. Що стосується, чи було втручання «необхідним у демократичному суспільстві», Палата визнала, зазначивши, що це не було його завданням зайняти місце в органи державної влади у визначенні існування серйозної небезпеки за змістом статті 13 (б), що це повинно було встановити, чи є, в застосуванні і тлумаченні Гаазької конвенцію, суди відповідає вимогам статті 8, зокрема в світлі принципів, встановлених Судом в його *Neulinger і шурук* суду (цитованої вище). Звертаючись свою увагу в першу чергу на доповідь психолога, складений на прохання матері після суду першої інстанції, Палата встановлено, що обласний суд відхилив його на тій підставі, що це стосувалося питання про опіки над дитиною і що останній будуть захищені відповідно до австралійським законодавством. На думку Палати, хоча провал на питання дитини не підняти питання, враховуючи її вік, обласний суд повинен, тим не менш, щоб вивчили висновки психологічної оцінки та заперечення, висунуті в *bāriņtiesa*, більше того, не було нічого для запобігання суду винести постанову психологічний доповідь про роботу своєї власної ініціативи.

69. Палата також зазначила, що суди повинні також проаналізувати, чи відповідає були інші достатні гарантії, що забезпечують, що повернення відбулося в найкращих умовах для дитини, особливо в зв'язку з її матеріального добробуту в Австралії, а також можливість для заявника слідувати її дочка і підтримувати контакт з нею.

70. Спостерігаючи, що рішення латвійських судів "в даному випадку протиставляється підходу, в інших розглядах Гаазької конвенції в Латвії (див. *Šneersons і Kampanella*, немає. [14737/09](#), § 94, 12 липня 2011 року), і мають обидві звільнений аргумент Уряду, що заявник не співпрацювати і відзначив, травматичного, яким чином був страчений рішення, камера дійшла висновку, що поглиблене вивчення всієї сімейної ситуації і цілого ряду чинників були відсутніми від латвійських судів »підхід, тому надання перешкоди непропорційно за змістом статті 8.

б. Доводи сторін

я. Заявник

71. Заявник вважав, рішення палати як зразкового тексту для надання допомоги національним властям у встановленні найкращих інтересів дитини. Вона зазначила, що, в той час як уряд висловив жаль у їх прохання про направлення справи до Великої палати, що Палата не мали в наявності на неї всі документи в матеріалах справи як розглянуті національними судами, це було їх обов'язок представити тих, документи. Вона стверджувала, що найкращі інтереси дитини не було метою до органів державної влади, і вважає, що психологічні звіти були єдиним методом визначення найкращих інтересів дитини, в цьому випадку, однак, національні суди відмовилися розглядати психологічний Доповідь, представлений їй, тим самим порушивши статтю 12 Міжнародної конвенції про права дитини (слуху дитини, або безпосередньо, або через представника чи відповідний орган). Вона підкреслила, що у визначенні "найкращі інтереси", увагу було

правило, приділяється ряду факторів, пов'язаних з обставинами дитини та обставин і можливостей потенційних опікунів дитини, з безпекою дитини і благополуччя як першорядної важливості.

72. Заявник додав, що при застосуванні до суду, її головною метою було кинути виклик позицію національних судів у різних справах, пов'язаних з Гаазької конвенції 1980 року і продемонструвати необхідність забезпечення найкращих інтересів дитини.

II. Уряд

73. Уряд відзначив, що Суд наклав на себе ряд зобов'язань на внутрішньому владі, і зокрема: забезпечення того, щоб батьки були залучені в процес прийняття рішень до ступеня, достатнього, щоб забезпечити їх захист їх інтересів (*Iosub Karas*, згадане вище, § 41), запобігання подальшої шкоди дитині або збитку для зацікавлених сторін, як це передбачено статтею 7 Гаазької конвенції (там же, § 34, і *Ignaccolo-Zenide проти Румунії*, немає. [31679/96](#), § 99, 25 січня 2000 року), забезпечуючи термінове звернення розглядів, що стосуються повернення викраденої дитини, в тому числі виконання рішень, прийнятих (*Карлсон проти Швейцарії*, немає. [49492/06](#), § 69, 6 листопада 2008 року), а також надання відшкодування запитуючої батька у разі недотримання терміну шеститижневого, передбаченого в статті 11 Гаазької конвенції (там же, § 55).

74. Вони вважали, що ці принципи повинні застосовуватися таким чином, який забезпечував би в максимальному ступені баланс між правами кожного батька і дитини. Тим не менш, вони відзначили складність завдання національної влади в зіткнувшись з міжнародного викрадення дитини, яка не завжди дозволяє для захисту кращих інтересів усіх сторін, і особливо тих з дитини, кожна сторона яких має різні, якщо не суперечать один одному, визначення від інших. Крім того, вони наполягали на чітке розмежування бути, проведеної між поверненням справи та утримання під вартою розгляду.

75. Уряд вважає, що національні влади користуються свободою розсуду в застосуванні цих принципів до обставин кожного конкретного випадку. Завдання Суду не було проаналізувати кожну деталь в національних судах, але розглянути, чи є процес прийняття рішень, розглядатися як єдине ціле, надало відповідних осіб з необхідною захисту своїх інтересів (*Diamante i Pelliccioni проти Сан-Маріно*, немає. [32250/08](#), § 187, 27 вересня 2011), так як суд не був суд четвертої інстанції. Отже, це може бути тільки в іншому випадку, якщо недоліки, спостережувані був вирішальним для результату справи (*Брока проти Латвії*, немає. [70926/01](#), § § 25-26 28 червня 2007 року).

76. В даному випадку, вони були тієї думки, що національні влади виконали вищевказаних принципів і вже проводила "поглиблене вивчення всієї сімейної ситуації і цілого ряду факторів" (*Neulinger i шурук* згадуване вище, § 139), але, що розгляд загальної ситуації сімейного довелося відрізнятися залежно від конкретного випадку, в залежності від наявності або не компанії прима проблем серйозних доказів або принаймні обгрунтовані сумніви. Крім того, ризик, передбачене в статті 13 (б) повинні бути бути "могила", на додаток до тих, що найкращі інтереси дитини також необхідного оперативного розгляду.

77. Уряд заявив, що це прохання австралійською владою до латвійській владі 15 вересня 2008 підтвердив, що Т. був спільний батьківський авторитет для дитини і що, всупереч твердженням заявника, рішення від 6 листопада 2008 року, не надають це право на нього, але підтвердив своє існування в момент від'їзду доньки з Австралії. Обидві австралійські і латвійські суди встановили, що Т. ефективно використовував свої батьківські обов'язки, що є достатні підстави

вважати, що Т. був біологічним батьком дитини, і що заявник, зі свого боку, зробив неправдиві заяви до органів влади для того, для отримання переваги.

78. Вони відзначили, що психологічний звіт був складений на приватній основі на прохання заявника, і що *bāriņtiesa* ні судовою установою. Незважаючи на звільнення звіту психолога і спостережень з *bāriņtiesa*, суди розглянули сімейну ситуацію у світлі наявних доказів для них, який був невід'ємною частиною їх юрисдикції, так як немає нічого в прецедентній практиці Європейського Суду з ставлять під сумнів цю владу. Латвійські суди встановили, що від'їзд заявника з Австралії з дочкою були мотивовані виключно її особистих розбіжностей з Т. і, що не було ніякої очевидною небезпека нанесення шкоди дитині в разі повернення; впливало, що латвійська влада були не застосовується до Гаазької конвенції автоматично або механічно, в порушення принципів, встановлених А Стаття 8 Конвенції.

79. Уряд підкреслив, що "розуміння і співпрацю всіх зацікавлених завжди важливі компоненти" в оцінці окремих обставин справи (*Maumousseau і Вашингтон проти Франції*, згадане вище, § 83, і *Neulinger і шурук*, згадане вище, § 140). Вони вважали, однак, що заявник продемонстрував відсутність співпраці з австралійськими і латвійської влади, ігноруючи запрошення взяти участь у розгляді австралійського суду, шляхом запобігання представників *bāriņtiesa* від оцінки її житлові умови з дочкою в Латвії, перешкоджаючи контактам між Т. і його дочки і від її надзвичайно агресивна поведінка по відношенню до Т. в ході розгляду.

80. Вони також вважають, що суди був правий у звільненні питання інтеграції дитини в своєму новому середовищі, враховуючи, що вона провела всього лише кілька місяців в Latvia.

81. Вони відзначили, що суди не замовили повернення дитини до батька, але в Австралію, таким чином, провести чітку грань між повернення дитини і питання про її ув'язнення, підхід, який був схвалений Судом (*MR і LR проти Естонії* (рішення), №. [13420/12](#), § § 47-48, 15 мая 2012, і *Тархова проти України* (рішення), №. [8984/11](#), 6 вересня 2011 року). У кожному разі, фінансова ситуація Т. 'и не був таким чином, щоб запобігти його від догляду за своєю дочкою.

82. Уряд підкреслив необхідність проведення відмінності питання про взаємозв'язок заявника з дитиною, і ризик цього відношення будучи ослабленою в разі повернення, від питання про ризик для фундаментальних інтересів дитини за змістом статті 13 (б) Гаазької конвенції. Як громадянин Австралії, заявник не був, з якими стикаються непереборними труднощами, якщо вона повернулася в Австралію, так як вона насолоджувалася повний спектр основних прав, на відміну від заявників у разі *Neulinger і шурук* (див. вище). В даному випадку, як дитина, і мати були австралійське громадянство, крім того, мати мали доступ до ринку праці, враховуючи, що вона знайшла роботу після повернення, і може мати доступ до соціальних допомог. Там не було ніякої історії насильства в сім'ї або зловживання владою з боку Т., в той час як заявник продемонстрував відсутність співпраці і агресивного ставлення. Нарешті, уряд звертає увагу Суду на той факт, що вони не могли нести відповідальність за рішення, що приймаються австралійською владою (вони називають *MR і LR*, див. вище).

грн. втручання сторонніх

я. Уряд Фінляндії

83. Уряд відзначив, що Гаазька конвенція 1980 була заснована на найкращих інтересах дитини і була спрямована на захист дитини від шкідливої дії викрадення, в той час, що встановлює ряд підстав для відмови в повернення. Вони

підкреслили, що стаття 11 Брюссель II біс Правила, застосовні в рамках Європейського союзу, звувся ще більше винятку, щоб повернути дитину, і відображає думку країн-членів ЄС, що ефективність Гаазької конвенції служив найкращі інтереси діти і сім'ї. Крім того, вони посилалися на Конвенцію Організації Об'єднаних Націй про права дитини.

84 . Що стосується даної справи, на їх думку, зокрема, що зобов'язання в національних судах прийнятті рішення про повернення дитини провести "поглиблене обстеження всієї сімейної ситуації", як того вимагає Палата у своєму рішенні, суперечило Гаазької конвенції, який передбачає, що питання, що стосуються опіки чи проживання дитини перейшла під юрисдикцію судів місці дитини звичайного проживання.

85 . Крім того, вони вважали, що національні суди розташовують найкращими можливостями для оцінки найкращих інтересів дитини: Суд не повинен зайняти своє місце, а всього лише перевірити, були задоволені чи вимоги статті 8. Вимога такого огляду поглиблений зрештою вирівняти відмінності між процедурою для повернення та піклування розгляду, які б зірвати сенс Гаазької конвенції. Вони підкреслили, що останній текст, наданий для винятків до повернення дитини в статтях 12, 13 і 20.

86 . Що стосується психологічного звіту, до якого національні суди не мали, відповідно до рішення палати, додається досить важливість, уряд відзначив, що він був представлений матір'ю, щоб продемонструвати існування серйозної небезпеки у разі повернення за змістом статті 13 Гаазької конвенції. При знаходженні ці звинувачення необгрунтованими, суд касаційної інстанції відхилив їх відповідно до статті 13 Гаазької конвенції, в межах допустимої розсуд, дозволеної і у відповідності з метою, переслідуваної Гаазької конвенції. У світлі цих аргументів, і посилаючись також на особливу думку суддів *Muġer* і *Лопес Гуерра* в додатку до думки палати, уряд Фінляндії висловив думку про те, що не мало місце порушення статті 8 Конвенції в даному випадку .

II. Уряд Чехії

87 . Уряд вважає, що майбутнє рішення Великої палати б велике значення не тільки для держави-відповідача та системи Конвенції, але і для роботи Гаазької конвенції і для країн за межами Європейського континенту. Вони вважали, що Гаазька конвенція забезпечує відповідну процедуру, враховуючи серйозні наслідки викрадення і для дитини і батьківського скаргами на викрадення. Щоб виключити шкідливий вплив викрадення, швидких розгляду і якнайшвидшого повернення були потрібні, Гаазька конвенція ґрунтуючись на припущенні, що відновлення статус-кво, який існував до незаконного вилучення була краща відправна точка для забезпечення захисту аналізовані права. Вони також посилалися, в тому ж дусі, в Брюссель II біс Правила, застосовні в рамках Європейського Союзу.

88 . Уряд також заявив, що Гаазька конвенція недвозначно залишив питання про укладення в суди країни постійного проживання дитини і що відмова від повернення дитини було передбачено у випадках серйозного ризику для дитини. Уряд вважає, що розвиток прецедентного права Європейського Суду в цій області, основні положення якого вони викладені, підриває принцип субсидіарності і побіг на відміну від мети, переслідуваної Гаазької конвенції. "Поглиблене вивчення всієї сімейної ситуації" склав розгляду питання про саму вартою, і, таким чином уповільнюючи провадження у справі, хоча з часом може відігравати значну роль, де дитина був почутий в судовому розгляді. Крім того, основна справедливість має означати, що викрадення батьків, які потрібно було довести в короткий період часу існування серйозної загрози в разі повернення дитини, був

позбавлений будь-якого процедурного перевага замість того, доступ до судів від країни своїм вибором визначити переваги депо спору.

89 . Уряд Чеської Р електронної пуб з зазначив, зокрема, конфлікт між вимогою швидкості, викладеної в Гаазької конвенції та високому стандарті доказів, викладеної в недавньому прецедентну практику Європейського Суду. Оцінка з кращих інтересів дитини значно відрізнялися залежно від того, чи була вона проведена в ході повернення розглядом в суді в країні, до якої дитина був узятий або взяв він місце в контексті утримання під вартою розгляду іншим судом в країні дитини звичайного проживання. Як ці держави, які є Сторонами як Конвенції та Гаазької конвенції були зобов'язані виконувати свої зобов'язання відносно обох цих текстів, вони вимагали послідовного тлумачення і застосування, які вивірені їх, при цьому зазначив, що Брюссель II біс Положення було навіть суворіше, ніж Гаазької конвенції. База даних, створена Постійним бюро Гаазької конференції з міжнародного приватного права (INCADAT) показали, що національні суди, як правило, накладають суворе застосування Гаазької конвенції, відповідно до його призначення. Уряд Чеської Республіки, стверджуючи, для повернення до принципу субсидіарності, запросив Великої палати скасувати рішення палати і встановлювати обмеження на розгляді ситуації в сім'ї судом ухваленні рішення про заявку на повернення дитини.

III. Reunite міжнародного викрадення дітей-центр ("возз'єднатися")

90 . *Reunite* зазначив, що Гаазька конвенція була розроблена для полегшення захисту дітей, які зазнали до протиправних транскордонного викрадення, на основі припущення, що, за деякими винятками, якнайшвидше повернення дитини була в його або її найкращі інтереси. *возз'єднатися* повністю схвалив резюме Суду з цілей і завдань Гаазької конвенції у своєму рішенні по справі *Maumousseau і Вашингтоні* (див. вище, § 69). Він зазначив, зокрема, що Гаазька конвенція, надзвичайно успішним конвенції у боротьбі міжнародного викрадення дітей, спрямованих на захист не дорослих, а й дітей. Це передбачено обмежену кількість винятків своєчасного повернення дитини, залишаючи питання довгострокової добробуту дитини до судів в країні дитини звичайного проживання. Останній, таким чином, була поставлена задача проведення поглибленого вивчення ситуації, в інтересах дитини, на відміну від судів в державі, до якої були викрадені дитина, яка при розгляді заяви про повернення, були необхідні, щоб зробити Рішення результаті розгляду обмежується рамках викладених у Гаазькій конвенції.

91 . Спостерігаючи, що суд у своєму прецедентному праві, було виявлено ряд факторів, що мають ключове значення для належного функціонування Гаазької конвенції, *Reunite* зазначив, що останні події припустив, що суди були зобов'язані проводити більш повне обстеження при визначенні виключень в повернення дитини. У цьому зв'язку він запропонував Великої палати прояснити питання про потреби в поглибленого вивчення всієї ситуації в сім'ї в контексті Гаазької конвенції, і, щоб було ясно, що це стосується тільки сумісність повернення з Конвенцією та не ставлять під сумнів виняткову юрисдикцію судів в країні постійного проживання, щоб винести рішення по суті.

м. Оцінка Суду

1. Загальні принципи

92 . Суд вважає за доцільне повторити з самого початку певні принципи, які повинні направляти його в розгляді справи, і до якого він звернув увагу у своєму недавньому рішенні по *Нада проти Швейцарії* ([GC], №. [10593/08](#), § 167, 12 вересня 2012, ЄСПЛ 2012 - ...), у такі терміни:

"168. Відповідно до встановленої прецедентної, Договірною стороною несе відповідальність згідно зі статтею 1 Конвенції для всіх дій та упушення своїх органів незалежно від того, був дія або бездіяльність в питанні наслідком внутрішнього законодавства або про необхідність дотримуватися міжнародно-правової зобов'язання. Стаття 1 робить відмінностей у відношенні типу правила або виміряти стурбовані і не виключає будь-яку частину "юрисдикції" Договірної Сторони від контролю відповідно до Конвенції (див. *Босфор Хава Йоллари Turizm ve Tıdjaret Анонім ШІРКЕТІ*, згадане вище, § 153, і *Об'єднана комуністична партія Туреччини та інші проти Туреччини*, 30 січня 1998 року, § 29, Reports 1998-I). Зобов'язання Договір набув державою після набуття чинності Конвенцією щодо цієї держави можуть, таким чином займатися своєї відповідальності за цілей Конвенції (див. *Аль Saadoon і Mufdhi проти Сполученого Королівства*, немає. [61498/08](#), § 128, ЄСПЛ 2010 року, і *Босфор Хава Йоллари Turizm ve Tıdjaret Анонім ШІРКЕТІ*, згадане вище, § 154, і випадки в них).

169. Більше того, Європейський Суд нагадує, що Конвенція не може бути витлумачено в вакуумі, а повинен тлумачитися в гармонії з загальними принципами міжнародного права. Слід враховувати, як зазначено у статті 31 § 3 (с) Віденської конвенції 1969 року про право міжнародних договорів, з "любих відповідних норм міжнародного права, які застосовуються у відносинах між учасниками", і, зокрема, правила, що стосуються Міжнародний захист прав людини (див., наприклад, *Neulinger і шурук проти Швейцарії*. [GC], № [41615/07](#), § 131, ЄСПЛ 2010; *Аль Адсані проти Сполученого Королівства*. [GC], № [35763/97](#), § 55, ЄСПЛ 2001-XI, і *Голдер проти Сполученого Королівства*, 21 лютого 1975, § 29, Серія А, 18) ..

170. При створенні нових міжнародних зобов'язань, держави, як передбачається, не відступати від своїх попередніх зобов'язань. Де ряд явно суперечливих інструментів одночасно застосовано, міжнародна судова практика і академічна думка прагнення тлумачити їх таким чином, щоб координувати їх наслідків та уникнути протистояння між ними. Тому дві розбіжні зобов'язання повинні бути узгоджені, наскільки це можливо, так що вони виробляють ефекти, які повністю у відповідності з існуючим законодавством (див., у цьому зв'язку, *Аль-Saadoon і Mufdhi*, згадане вище, § 126; *Аль-Адсані*, згадане вище, § 55, і *Банковіч* рішення, згадане вище, § § 55-57, см. також посилання, наведені в доповіді КМП Дослідницька група під назвою "Фрагментація міжнародного права: труднощі, зумовлені диверсифікацією та розширенням міжнародного права" ...).

93. Що стосується, зокрема, питання про взаємозв'язок між Конвенцією і Гаазької конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей від 25 жовтня 1980 Суд повторює, що в області міжнародного викрадення дітей із зобов'язаннями, передбаченими статтею 8 на Договірних Держав повинні тлумачитися у світлі вимог Гаазької конвенції (див. *Ignaccolo-Zenide*, згадане вище, § 95; *Iglesias Хіль і АUI проти Іспанії*, . немає [56673/00](#), § 51, ЄСПЛ 2003 - V і *Maumousseau і Вашингтон*, згадане вище, § 60) і відповідно до Конвенції про права дитини від 20 листопада 1989 (див. *Maire*, згадане вище, § 72; *Maumousseau і Вашингтон*, згадане вище, і *Neulinger і шурук*, привів вище, § 132), і з відповідних норм і принципів міжнародного права, які застосовуються у відносинах між Договірними Сторонами (див. *Demir і Baykara проти Туреччини* [GC], немає. [34503/97](#), § 67, ЄСПЛ 2008 - ...).

94. Цей підхід включає комбіновану і гармонійне застосування міжнародних документів, зокрема в даному випадку Конвенції та Гаазької конвенції, беручи до з його призначенням і її вплив на захист прав дітей та батьків. Такий розгляд міжнародних положень не повинно призводити до конфлікту чи опозиції між різними договорами, за умови, що суд здатен виконувати своє завдання в повному обсязі, а саме " з метою забезпечення дотримання зобов'язань, прийнятих на себе Високими Договірними Сторонами "Конвенції (см., серед інших джерел, *Лоізиду проти Туреччини* (попередні заперечення), 23 березня 1995 року, § 93, Серія А, 310), на тлумаченні та застосуванні положень Конвенції в манері, яка робить її

гарантії практичними та ефективними (див., в Зокрема, *Артіко проти Італії*, 13 травня 1980 року, § 33, Серія А, 37, і *Нада*, згадане вище, § 182).

95. Вирішальним питанням є чи справедливий баланс, який повинен існувати між конкуруючими інтересами на кону - тих, дитини, з двох був вражений, в розсуду, що надається державам у таких питаннях - батьків і громадського порядку (див. *Maumousseau і Вашингтон*, згадане вище, § 62), беручи до уваги, однак, що найкращі інтереси дитини повинні бути першочерговою увагою і що цілі профілактики і негайного повернення відповідають певної концепції "найкращих інтересах дитини" (див. пункт 35 вище).

96. Суд нагадує, що існує широкий консенсус - у тому числі в міжнародному праві - на підтримку ідеї, що у всіх рішеннях, що стосуються дітей, їх інтереси повинні бути понад усе (див. пункти 37-39 вище).

97. Те ж філософія притаманна Гаазької конвенції, яка пов'язує цей інтерес з відновленням статус-кво за допомогою рішення про замовлення негайного повернення дитини на його або її країні постійного проживання у разі незаконного викрадення, в той час як з урахуванням про те, що неповернення іноді довести виправдано в силу об'єктивних причин, які відповідають інтересам дитини, таким чином пояснюючи існування винятків, зокрема, у випадку серйозної небезпеки, що його або її повернення буде піддати дитини фізичного чи психологічного шкоди або іншим чином помістити дитину в нестерпної ситуації (стаття 13, перший абзац, (б)). Суд далі зазначає, що Європейський Союз приєднується до тієї ж філософії, в рамках системи, що включає лише держави-члени ЄС і заснована на принципі взаємної довіри. Брюссель II біс Положення, чий правила на викрадення дітей доповнення тих, хто вже закладені в Гаазької конвенції, також відноситься в преамбулі до кращих інтересам дитини (див. пункт 42 вище), в той час як Стаття 24 § 2 Хартії основних Права підкреслює, що я н всі дії, що стосуються дітей найкращі інтереси дитини повинні бути основним міркуванням (див. пункт 41 вище).

98. Таким чином, безпосередньо впливає не тільки зі статті 8 Конвенції, а й з Гаазької конвенції самої, враховуючи виключення прямо закріплені в ній принципом своєчасного повернення дитини на його або її країні постійного проживання, що таке повернення не може бути замовлений автоматично або механічно (див. *Maumousseau і Вашингтон*, згадане вище, § 72, і *Neulinger і шурук*, згадане вище, § 138).

99. Оскільки Суд підтвердив у своєму *Neulinger і шурук* суду (див. вище, § 140), зобов'язання, покладені на держави у зв'язку з цим були визначені в разі *Maumousseau і Вашингтоні* (див. вище, § 83).

100. найкращим інтересам дитини не збігаються з тими, батька чи матері, за винятком, оскільки вони обов'язково повинні в загальних різних критеріїв оцінки, пов'язаних з індивідуальною особистості дитини, фон і конкретної ситуації. Тим не менш, вони не можуть бути зрозумілі в ідентичній манері незалежно від суд чи розглядає запит на повернення дитини відповідно до Гаазької конвенції або постанову по суті заявки на вартою або батьківських прав, останні справи є, в принципі, не пов'язані з метою Гаазької конвенції (статті 16, 17 і 19, см. також пункт 35 вище).

101. Таким чином, в контексті заяви про повернення взятих у рамках Гаазької конвенції, яка, відповідно, на відміну від опіки розгляду, поняття з кращих інтересів дитини повинна оцінюватися у світлі винятків, передбачених Гаазької конвенції, які ставляться з плином часу (стаття 12), умови застосування Конвенції (стаття 13 (а)) та існування "серйозної небезпеки" (стаття 13 (б)), та дотримання фундаментальних принципів запитувана держава, які стосуються захисту прав людини та основних свобод (стаття 20). Це завдання і лягає в першу чергу на

національних властей запитуваної держави, які мають, зокрема, на користь прямого контакту із зацікавленими сторонами. При виконанні свого завдання відповідно до статті 8, національні суди насолодяться свободою розсуду, яка, однак, залишається предметом європейським контролем якої суд розглядає відповідно до Конвенції рішення, які ці влади, прийнятих у порядку здійснення цієї влади (див., з відповідними змінами, *Хокканен проти Фінляндії*, 23 вересня 1994, § 55, Серія А, 299-А; а також *Maumousseau і Вашингтон*, згадане вище, § 62, і *Neulinger і шурук*, згадане вище, § 141).

102. Зокрема, в контексті цього вивчення, Суд повторює, що вона не пропонує замінити власну оцінку для цього національних судів (див., наприклад, *Хокканен проти Фінляндії*, наведене вище, і *К. і Т. проти Фінляндії*. [GC], № [25702/94](#), § 154, ЄСПЛ 2001 - VII) Тим не менш, він повинен переконатися в тому, що процес прийняття рішень, що ведуть до прийняття оспорюваних заходів з боку національних судів було справедливо і дозволив зацікавлених осіб представляти свою справу в повному обсязі, і що кращі інтереси дитини були захищені (див. *Eskinazi і Chelouche проти Туреччини* (рішення), № [14600/05](#), ЄСПЛ 2005 - XIII (витримки); *Maumousseau і Вашингтон*, цит вище, і *Neulinger і шурук*, згадане вище, § 139).

103. У зв'язку з цим, на думку уряду, зокрема, що загальна ситуація в сім'ї було бути розглянуті відповідно до обставин кожної справи (див. пункт 75 вище). Зі свого боку, сторонні інтервенти, або вважає, що вимога про «поглибленого вивчення всієї ситуації в сім'ї» (*Neulinger і шурук*, згадане вище) протиріччя з Гаазької конвенції (див. пункти 84 і 88 вище), або попросив суд роз'яснити це питання (див. пункт 91 вище) і встановити обмеження на вивченні сімейної ситуації судом ухваленні рішення про заявку на повернення дитини (див. пункт 89 вище).

104. З цього питання, Суд зазначає, що рішення Великої палати у разі *Neulinger і шурук* (згадане вище, § 139), до якого ряд наступних рішень називають (див., зокрема, *Рабан проти Румунії*, немає. [25437 / 08](#), § 28, 26 жовтня 2010 року; *Šneerson і Campanella*, згадане вище, § 85; і, зовсім недавно, рішення в *MR і LR*, згадане вище, § 37) може і справді було прочитано як припущення, що національні суди були зобов'язані проводити поглиблений огляд всієї сімейної ситуації і цілого ряду факторів. Це формулювання вже використовувався Палатою в разі *Maumousseau і Вашингтоні* (див. вище, § 74), таке обстеження поглиблене маючи, по суті, були проведені національними судами.

105. На цьому тлі Суд вважає, що було б доцільно уточнити, що його висновок в пункті 139 *Neulinger і шурук* суду саме по собі не викладені жодного принципу для застосування Гаазької конвенції національними судами.

106. Суд вважає, що гармонійний інтерпретація Європейської конвенції та Гаазької конвенції (див. пункт 94 вище) може бути досягнуто за умови, що дотримуються наступні дві умови. По-перше, фактори, здатні складають виключення негайного повернення дитини в застосуванні статей 12, 13 і 20 названої Конвенції, особливо там, де вони піднятий однієї із сторін у судовому процесі, повинні по-справжньому бути прийняті до уваги просив суд. Це суд повинен прийняти рішення, яке є достатньо обґрунтоване з цього питання, з тим щоб суд перевірити, що ці питання були ефективно розглянуті. По-друге, ці фактори повинні бути оцінені у світлі статті 8 Конвенції (див. *Neulinger і шурук*, згадане вище, § 133).

107. Отже, Суд вважає, що стаття 8 Конвенції накладає на органи державної влади конкретного процесуального зобов'язання в цьому відношенні: при оцінці заявки на повернення дитини, суди повинні розглядати не тільки спірні твердження про "серйозну небезпеку" для дитини в разі повернення, але і повинен прийняти

конкретне рішення дає конкретні причини у світлі обставин справи. Обидва відмову прийняти до уваги заперечення до повернення здатного підпадають під дію статей 12, 13 і 20 Гаазької конвенції і недостатньо міркування в правлячий звільнення такі заперечення суперечило б вимогам статті 8 Конвенції та Також до мети і мети Гаазької конвенції. Належну увагу таких тверджень, продемонстрованих міркувань в національних судах, що не є автоматичним і стереотипним, але досить докладно описані у світлі винятків, викладених у Гаазькій конвенції, яка повинна інтерпретуватися строго (див. *Maumousseau і Вашингтон*, згадане вище, § 73), необхідно. Це також дозволить Суду, завданням якого є не зайняти місце в національних судах, здійснювати європейський нагляд, покладену на нього.

108. Крім того, як в преамбулі до Гаазької конвенції передбачає дитячої повернення «в державу їхнього постійного проживання», суди повинні задовольняти себе, що відповідні гарантії переконливо представлені в цій країні, і, в разі відомим ризиком, що матеріальні заходи захисту ставляться на місце.

II. Застосування цих принципів до цього справи

109. Суд, який повинен зробити свою оцінку у світлі ситуації, що склалася на момент оспорюваної заходи (див., з відповідними змінами, *Маслов проти Австрії* [GC], №. [1638/03](#), § 91, ЄСПЛ 2008 - ...), відзначає, по-перше, що на відміну від випадку *Neulinger і шурук* (див. вище), обставини якого були в будь-якому випадку особливо незвично, особливо у зв'язку з дуже значною плином часу участь, тільки короткий період було що пройшло в цьому випадку до того часу, латвійська влада отримали заявки за процедурою Гаазької конвенції. Дитина провів перші роки свого життя в Австралії і прибув до Латвії у віці три роки і п'ять місяців. Додаток для повернення був представлений в центральній владі через два місяці після від'їзду з Австралії, і суди районного суду та з Ризького окружного суду були доставлені чотири і шість місяців відповідно після заявника та її дочка прибув до Латвії. Нарешті, Т. зустрічається Е. і почав зворотний рейс з нею до Австралії 14 березня 2009. Звідси впливає, що не тільки уявлення зворотному застосуванні до латвійським властям, а й сімейні справи, і повернення дитини відбулася в період менше одного року, згаданих у першому абзаці статті 12 Гаазької конвенції, яка передбачає негайне повернення в таких випадках.

110. Крім того, Суд зазначає, що національні суди, в першій інстанції і по апеляції, були одностайні щодо відповіді не було дано до заяви про повернення представлений Т. Рішенням від 19 листопада 2008 року, до районного суду, який постановив, після слухання за участю обох батьків, постановив, що Гаазька конвенція застосовна і задовольнив клопотання Т. 'и, наказавши негайно повернути дитину до Австралії. 26 січня 2009 року, після слухання, які також відбулася у присутності обох батьків, Ризький окружний суд залишив дане рішення.

111. Що стосується більш конкретно до аргументації, заданої латвійських судів, Суд зазначає, що в першій інстанції суд відхилив, в вмотивованим чином, заперечення заявника на повернення дитини на підставі ст ключиці 13 Гаазької конвенції, зокрема, вивчивши докази, представлені сторонами, в тому числі фотографії та копії електронних листів між заявником і родичів Т. 'и, а також показання свідків, поданих заявником. Суд, відмовившись з іншого боку, щоб запросити інформацію у австралійських властей про судимість Т. 'и і звинувачень, нібито порушеної проти нього, в кінцевому рахунку відхилив твердження про ризик психологічної небезпеки для дитини у разі її повернення, встановивши, що заявник не обгрунтував його (див. пункт 21 вище).

112. Суд зазначає, що ситуація згодом взяв іншу форму, перш ніж в Ризький окружний суд, заявник, подавши, в контексті її апеляції, свідоцтво підготовлений на її прохання на психолога 16 грудня 2008 року, тобто після першого інстанції суд. Цей документ показав, що, в той час як молодий вік дитини завадило їй висловивши перевагу як до її місця проживання, негайне звільнення зі своєю матір'ю було виключено у зв'язку з імовірністю психологічної травми (див. пункт 22 вище).

113. Тим не менш, у той час як в районний суд, розглядаючи прохання про призупинення виконання зворотному порядку, взяв до уваги цього сертифікату в упорядкуванні, в інтересах дитини, перебування виконання зворотному порядку до отримання результатів розгляду апеляції (див. пункт 24 вище), обласний суд відмовився прийняти його до уваги.

114. Суд зазначає, що суд касаційної інстанції вважає, що висновки психологічної доповіді стурбовані гідності питання утримання під вартою і, отже, не може служити як доказ у правлячій з питання про повернення дитини, яка була перед ним. При цьому, і з урахуванням цього міркування, Ризький окружний суд відмовив у розгляді висновки психологічної звіту в світлі положень статті 13 (б) Гаазької Конвенції, навіть якщо він був безпосередньо пов'язаний з кращим інтереси дитини в тому, що вона звернула увагу на ризик психологічної травми в разі негайного відділення від своєї матері (див., навпаки, *Maumousseau і Вашингтон*, згадане вище, § 63).

115. Стаття 8 Конвенції наклав процесуальне зобов'язання латвійської влади, вимагаючи, щоб стверджувати, твердження про "серйозної небезпеки" для дитини в разі повернення, ефективно розглянуті судами і їх висновки, викладені в вмотивованим суді Рішення (див. пункт 107 вище).

116. Under А Стаття 13 (б) Гаазької Конвенції, суди розглядаючи запит повернення не зобов'язані надавати йому ", якщо особа, установа або інший орган, який виступає проти його повернення встановлює, що ... є серйозна небезпека". Це батько, який виступає проти повернення, який повинен, в першу чергу, призводити достатніх доказів на цей рахунок. В даному випадку, це було тому для заявника, щоб забезпечити достатні докази на обґрунтування своїх тверджень, які, крім того, повинні були стосуватися існування ризику спеціально описав як "могила" статтею 13 (б). Крім того, Суд зазначає, що в той час як останнє положення не є обмежувальним відносно точного характеру "серйозної небезпеки", - які могли б спричинити за собою не тільки «фізичний чи психологічний шкоди», але і "нестерпне становище" - він не може бути прочитаний, у світлі статті 8 Конвенції, як у тому числі всі незручності обов'язково пов'язаних з досвідом повернення: виключення, передбачене в статті 13 (б) відноситься тільки до ситуацій, які виходять за рамки того, що було б розумно ведмідь дитина. Заявник виконав її зобов'язання, представивши заключні сертифікат психолога, що існує ризик травми для дитини в разі негайного відділення від своєї матері. Крім того, вона також стверджує, що Т. був судимості і послався на випадки жорстокого поводження з боку його. Саме тому для латвійських судів у проведенні ефективних перевірок, що дозволить їм підтвердити або виключити існування «серйозному ризику "(див. *В. проти Бельгії*, немає. [4320/11](#), § § 70-72, 10 липня 2012 р.).

117. Відповідно, Суд вважає, що відмова взяти до уваги таку твердження, обґрунтована заявником у тому, що вона була, на підставі сертифіката, виданого професійним, висновки, які могли б розкрити можливості існування серйозної небезпеки за змістом статті 13 (б) Гаазької Конвенції, суперечить вимогам статті 8 Конвенції. Неконфронтаційний характер психологічної доповіді не вистачало, щоб звільнити суди від обов'язку розглянути його ефективно, тим більше, що судова

влада обласного суду дозволило б це представити документ для перехресного допиту сторонами, або навіть замовити другу доповідь експертів з власної ініціативи, а дозволене законодавством Латвійської Республіки (див. пункт 45 вище). Питання про те, чи можна для матері наслідувати її дочку в Австралію і підтримувати контакт з нею слід також були розглянуті. Крім того, Суд підкреслює, що, в будь-якому випадку, так як права гарантуються статтею 8 Конвенції, яка є частиною латвійського законодавства і підлягає прямому застосуванню, представляють "фундаментальні принципи запитуваної держави, які стосуються захисту прав людини та основних свобод" за змістом пункту 20 Гаазької конвенції, обласний суд не міг обійтися без такого огляду на обставини справи.

118. Що стосується необхідності дотримання коротких строків, встановлених Гаазької конвенції і, на які посилається в Ризький окружний суд в мотивувальній (див. пункт 25 вище), Суд повторює, що в той час як стаття 11 зазначеної Конвенції робить дійсно передбачено, що судові органи повинні діяти оперативно, це не звільняє їх від обов'язку здійснювати ефективну перевірку тверджень однієї зі сторін на основі одного з винятків, спеціально передбачених, а саме статті 13 (б) в цьому випадку.

119. У світлі вищевикладеного, Суд вважає, що заявник страждав собою невідповідну втручання в її право на повагу її сімейного життя, в тому, що процес прийняття рішень в рамках внутрішнього законодавства, не були дотримані процесуальні вимоги, властиві в статті 8 Конвенція, Ризький окружний суд не зумівши провести ефективний розгляд скарг заявника відповідно до статті 13 (б) Гаазької конвенції.

120. З цього випливає, що мало місце порушення статті 8 Конвенції.

. II ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

121. Стаття 41 Конвенції передбачає:

"Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування цього порушення, Суд, у разі необхідності, надає справедливу компенсацію Потерпіла сторона".

A. Нанесений

122. Оскільки заявник не зробив ніяких претензій як компенсацію матеріальної чи моральної шкоди, Суд вважає, що ні нагорода не повинна бути зроблена згідно з цією главою.

B. Витрати і витрати

123. Заявник вимагав 1,996.91 латвійських латів (2,858.84 євро (EUR)) для витрат і витрат, понесених у Великій палаті і представлений ряд документів на підтримку цієї вимоги.

124. Уряд вважає, що вимоги заявника були виправдано ні розумним, за винятком суми EUR 485,19 яких пов'язане з витрат, пов'язаних з подорожі на представника заявника, щоб взяти участь у слуханні справи в суді.

125. Суд повторює, що рішення може бути зроблено відносно витрат і витрат тільки в тій мірі, вони дійсно і обов'язково були понесені заявником і є розумними за розміром. В даному випадку, і беручи до уваги наявну в його розпорядженні і в його прецедентному праві, Суд вважає розумним присудити заявнику суму 2000 євро щодо витрат і витрат, понесених в ході розгляду перед ним.

С. Виплата відсотків

126 . Суд визнав, що процентна ставка при простроченні платежів повинна бути встановлена в розмірі граничної відсоткової ставки Європейського центрального банку, до якої слід додати три відсоткові пункти.

На цих підставах Суд,

- . 1 *Вмищає* , дев'ятьма голосами проти восьми, що мало місце порушення статті 8 Конвенції;
2. *Постановляє* , десятьма голосами проти семи,
(А) держава-відповідач повинна виплатити заявнику протягом трьох місяців, 2000 євро (дві тисячі євро) як компенсацію судових витрат і витрат, плюс будь-який податок, який може бути стягнутий з цієї суми, повинні бути переведені в латвійських латів на курсу на день виплати;
(Б), що зі спливом зазначеного тримісячного строку і до моменту виплати прості відсотки повинні нараховуватися на ці суми в розмірі, що дорівнює граничної річної ставки Європейського центрального банку, що діє у період несплати, плюс три відсоткових пункти;
3. *Відхиляє* , одноголосно, решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено французькою і англійською мовою, й оголошено на відкритому слуханні у Палаці прав людини в Страсбурзі, 26 листопада 2013 року.

Майкл О'Бойл
заступник Секретаря

Дін Шпільман
Президент

Відповідно до статті 45 § 2 Конвенції та правилом 74 § 2 Регламенту Суду, наступні окремі думки до цього рішення додається:

- окрема думка судді Пінто де Альбукерке;
- спільне особливу думку суддів Братца, Вайіч, Гаджієв, Šikuta, Hirvela, Ніколау, Раймонді і Нуссбергер.

DS
M.O 'B.

Окрема думка судді PINTO де Альбукерке

Міжнародний батьків викрадення дітей знову на порядку денному розгляд Великої Палати. Три роки після того, як ліг власний стандарт в *Neulinger і шурук*^[1], Велика палата була покликана розглянути його в контексті тих же джерел міжнародного сімейного права та міжнародного права прав людини. Іншими словами, основне питання, поставлений на цю Великої палати є теоретична та практична стійкість власної зовсім недавно прецедентного права.

Я згоден з визнанням порушення статті 8, але не згодні з двозначних принципів, викладених більшістю в пунктах 105-108 і його недостатньою оцінки обставин справи. Моя думка складається з трьох частин. Перша частина буде присвячена оцінки, необхідної в рамках Європейської конвенції з прав людини повернутих замовлень з міжнародних справ, викрадення дітей і багато-проголошеної необхідності огляду *Neulinger і шурук* стандарту. Друга частина буде вивчати природу механізму, створеного в Гаазької конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення цивільної та його зчленування з Конвенцією. Нарешті, в третій частині стандартного Конвенція буде застосовуватися до фактів цієї справи, беручи до спеціальної увагу зародковому характеру передбачуваного "Право вартою" лівого-за батьків у момент видалення^[2].

Повернутися замовлення в міжнародних випадках батьківська викрадення дітей відповідно до Конвенції

Стаття 8 Конвенції накладає позитивні зобов'язання для Договірних сторін, щоб возз'єднати батьків з його або її дитини, коли той був незаконно переміщених або утримується в чужій країні на іншого батька, а саме вжити ефективних заходів для забезпечення дотримання повернутися порядок щодо викраденої дитини в його або її країні постійного проживання^[3], у видачі замовлення на повернення^[4] або навіть принести зворотний позов від імені лівою-за батьків в країні постійного проживання^[5]. Ці позитивні зобов'язання повинні тлумачитися у світлі Гаазької конвенції, тим більше, коли держава-відповідач також є учасником цього документа^[6]. Таким чином, Суд взяв на себе зобов'язання філософії Гаазької конвенції з відновлення положенням дитини, як вона існувала до того, як викрадення відбулося^[7]. Відповідно, суд в приймаючій країні повинні замовити повернення дитини в його або її країні постійного проживання, за винятком, коли один з підстав для відмови у поверненні, передбачених у статтях 13 і 20 Гаазької конвенції існує, в той час як суд в країна постійного проживання має виключною компетенцією в рішенні щодо суті до утримання під вартою спору. Хоча повернення справи мають невідкладний характер і повернення замовлення бути швидке виконання, надання повернутих замовлень з міжнародних справ, викрадення дітей потрібно докладний або поглиблену оцінку всієї ситуації в сім'ї судом в приймаючій країні в конкретному контексті повернутися додатки^[8]. Коли процес прийняття рішень суду в приймаючій країні або в результаті оцінки є недостатнім, надання в зворотному порядку в рамках Гаазької Конвенції, може порушувати Конвенцію, оскільки втручання в право дитини на сімейне життя з викрадає батько може немає необхідності в демократичному суспільстві^[9].

Це, як кажуть, детальний розгляд ситуації дитини явно не замінити депозитарні справи в державі, з якого дитина був викрадений, оскільки суд в приймаючій країні не передбачається приступити до *займаної посади*, що стоїть оцінки загальні обставини справи, засновані на оцінці ситуації дитини і його або її сім'ї та сьогодення і майбутнього соціально-культурному середовищі. тільки ті питання, безпосередньо пов'язані з викраденням дитини, піднятого зворотному

застосування можуть бути розглянуті Суд в приймаючій країні, а потім лише остільки, оскільки вони пов'язані з настійним та попередньою рішенням про найближче майбутнє дитини. Це було і залишається *Neulinger і шурук* тест. Не менш, не більше. Детальний розгляд судом в приймаючій країні не має на увазі будь-яких змін юрисдикції щодо батьківської відповідальності, яка залишається в державу звичайного проживання дитини. Таким чином, *Neulinger і шурук* НЕ вирівняти основна відмінність, проголошеного у статті 19 Гаазької конвенції, між Гаазьким повернення розгляду та депозитарну розгляду.

Артикуляція між Конвенцією і Гаазької конвенції

Гаазька конвенція спрямована на боротьбу міжнародного викрадення дітей з боку батька або матері через змішаним механізмом міжурядового та судової співпраці. Всякий раз, коли дитина у віці до 16 років є, незаконно вивезених з його або її країні звичайного проживання одного з батьків, механізм Гаага претендує на відновлення, як можна швидше, *статус-кво* до видалення^[10]. Три об'єктивні умови повинні встановити незаконність видалення: (1) наявність прав позбавленням відносно лівої за батьків безпосередньо перед видаленням; (2) ефективне здійснення цих прав до видалення, і (3) визначення звичайного проживання дитини на момент видалення. Ніякого додаткового суб'єктивний елемент, такий як *чоловічий REA* від викрадає батько, не потрібно^[11]. У цих умовах повернення дитини до країни постійного проживання повинен бути за постановою суду в приймаючій країні. Повернення заявка може бути відхилена, якщо один з трьох умов, зазначених вище для застосування Гаазької конвенції не виконується^[12]. Додаток також може бути відхилено, якщо лівою за батьків згоду на видалення або згодом погоджується з видаленням, або якщо певні обставини, пов'язані з добробуту дитини існують, а саме, якщо (1) існує серйозна небезпека того, що повернення дитини піддасть його або її фізичного чи психологічного небезпеки^[13] або іншим чином помістити дитину в нестерпної ситуації^[14], (2) дитина, яка досягла певного рівня об'єктів погашення; (3) дитина оселився в приймаючій країні, а рік пройшло між видалення і початку судових повернення справи^[15], або (4) фундаментальні принципи запитуваної держави, що стосуються захисту прав людини дитини не допустить його^[16].

Оскільки термінологія Гаазька конвенція слід інтерпретувати у зв'язку з його автономної природі і в світлі його цілей, права позбавленням волі можуть включати права, згадані національним законодавством країни постійного проживання під іншою термінологією, і не обов'язково означає прав, званих «прав опіки» по закону будь-якої конкретної країні^[17]. Наприклад, незаміжня батько, який насправді піклується про дитину, тим не менш, може бути відмовлено в правах з позбавленням волі^[18]. Оцінка правових та фактичних питань, таких як права опіки та постійного проживання або тверджень про серйозну небезпеку заподіяння шкоди, є питанням для суду або іншого компетентного органу, що приймає рішення після повернення застосування^[19]. За винятком випадків, передбачених статтею 30 Гаазької конвенції, кожна договірна сторона до Гаазької конвенції визначає свої власні правила доказів в обмін розгляду. Тягар доказування у разі головний для повернення на лівій за батьків і щодо захисту по поверненню він знаходиться на викрадає батька, а в деяких країнах, однак, різні тяготи докази потрібні залежно від оборони простягнуто^[20]. Хоча доказів визнав в обмін розгляди не пов'язаний жорсткими *критеріями*, взяття та допуску доказів має регулюватися необхідності швидкості і важливості обмеження запит на спірних питань, які мають безпосереднє відношення до питання про повернення^[21].

Зважаючи на відсутність яких-небудь точних правил процедури забезпечення дотримання в Гаазької конвенції, повернення дитини можна замовити в суди, центральної влади або інших влади країни постійного проживання, або навіть лівою за батьків або третя особа, дитина іноді будучи ще супроводжується і під опікою і контролем викрадає батька до властями цієї держави правило іншому випадку[22]. Повернення порядок може бути в поєднанні з деякими захисними заходами, такими як застереження, умов або зобов'язань, так довго, як вони обмежені в обсязі (тобто не вторгтися з питань утримання під вартою, які будуть визначені судами держави постійного проживання) і тривалість (тобто вони не залишаються в силі тільки до тих пір, поки суд в країні постійного проживання вжив жодних заходів, які диктуються обставинами)[23].

Таким чином, Гаазька конвенція в основному договір вибір юрисдикції, але це не сліпі до істотних питань соціального забезпечення стосовно конкретної дитини беруть участь, тому що це накладає оцінку інтересах цієї дитини у статті 13, і його або її прав людини у статті 20[24]. Тільки занадто спрощеним вид загального призначення громадського порядку Гаазького Конвенції і матеріальних наслідків для життя окремого викраденого дитини та її батьків може підтримати твердження, що це всього лише процедурний текст. Протилежний висновок також введеної майже загальної ратифікації Конвенції Організації Об'єднаних Націй про права дитини, яка відображає міжнародний консенсус щодо принципу примату інтересів дитини у всіх процедурах, присвячених його або її і на перспективу, що кожен дитина повинна розглядатися як суб'єкта прав, а не просто як об'єкт прав[25]. Крім того, соціологічний перехід від не пов'язаних з позбавленням викрадача до тюремних викрадача, який зазвичай є основним опікуном, гарантує більш індивідуальний, факт чутливих визначення цих випадках у світлі цілеспрямованої і еволюційний підхід до захисту положень Гаазької[26].

На цьому тлі питання про артикуляції між Гаазької конвенції та Конвенції стає критичним. Механізми захисту прав людини, встановлені цими двома міжнародними договорами чітко перетинаються, принаймні, щодо захисту, передбачених у статтях 13 і 20 Гаазької конвенції. У кінцевому рахунку, обидві конвенції передбачають відновлення *статус-кво* в міжнародних випадках викрадення, в гармонії з найкращим інтересам дитини і прав людини. Проблема полягає в основному з нібито "винятковий характер" положень Гаазької конвенції в питаннях захисту, щоб повернутися і їх обмежувального тлумачення[27]. Між Сциллою мінімалістському і автоматичного застосування Гаазьких оборону, щоб повернути, які б відкачці їх всякої основного змісту, і Харибдою створення нового, що стоїть захист якнайкращих інтересів дитини, перекиваючи гідності депо спору Суд пручався обидві небезпеки і вибрали середній рішення, яке, що оборона Гаазька конвенція, щоб повернутися вичерпно визначити, що знаходиться в найкращих інтересах дитини. Тим не менше, ці захисту дійсно включають права людини дитини. І вони повинні бути прийняті всерйоз.

При оцінці повернення замовлень в міжнародних випадках викрадення дітей, переводити Суду обмежується добробуту на основі захисту дитини, щоб повернутися в Гаазької конвенції 1980 року. Докладний, глибоке вивчення відповідно до Конвенції не може, і не потрібно, бути ширше. Досить, що наявні засоби захисту, щоб повернутися тлумачитися у світлі сучасних соціальних умов, а саме з соціологічних напрямків визначена в останні роки. Це було метою Велика палата три роки тому: *Neulinger і уурук* був заклик до еволюційної і цілеспрямованої інтерпретації Гаазької конвенції.

Таким чином, Суд повинен обмежитися розглядом того, чи діяв суди в приймаючій країні у відповідність до положень Конвенції, але вона може також увійти в питання про те, Гаазька конвенція була належним чином тлумачаться і

застосовуються, особливо коли його інтерпретація ігнорує сучасні соціальні умови і його застосування впадає текст більшу частину свого корисного ефекту або навіть забобони її кінцевих цілей[28]. Відповідно до Конвенції, викрадення дитини викликає застосування опровержиміе презумпції, що це в кращих інтересах дитини мають бути повернуті якомога швидше в країну постійного проживання. Це припущення має застосовуватися, якщо немає розумних підстав вважати, що права людини дитини, в тому числі його або її статті 8 прав, опиняться під загрозою у випадку повернення. Для того, щоб спростувати зазначену презумпцію, заявник повинен був нібито і довів, що введення в дію презумпції буде суперечити правам людини дитини, а саме з його або її права на сімейне життя, і суд приймаючої країни повинні бути задоволені тим, що У цьому випадку[29].

У той час як само собою зрозуміло, що "обмеження" на права людини повинні тлумачитися у вузькому сенсі[30], обороноздатність, щоб повернутися не з технічної точки зору, "обмеження" в будь-якої конкретної права людини. Такий захист є, у світлі Конвенції, простих підстав для спростування презумпції, і вони не обов'язково підлягають обмежувального тлумачення[31]. Таким чином, у разі суперечливих оцінок ситуації дитини, в результаті протистояння між обмежувального тлумачення Гаазької конвенції і цілеспрямованої та еволюційної інтерпретації одного і того ж тексту в світлі Конвенції, остання повинна превалювати над першою. Хоча практично в усіх випадках конвенції та марш річний Гаазька конвенція про руку, коли вони не роблять, це до Конвенції для керівництва шлях[32].

Практичний ефект від цієї логіки є те, що, в кінцевому рахунку, суд приймає остаточне слово за оцінкою найкращих інтересах і правах людини викраденої дитини в Європі, будь то до виконання зворотному порядку або навіть після його виконання. Цей ланцюг міркувань також впливає на компетенцію судів в приймаючій країні в оцінці повернення додатків, в тій мірі, вони повинні вивчити положення дитини і сім'ї відповідно до Конвенції. У Європі, суддя в приймаючій країні має тлумачити статтю 12, 13 і 20 Гаазької конвенції у світлі Конвенції та прецедентного права Європейського Суду. Такий аналіз особливо важливий у випадках повернення в держави, які не знаходяться під юрисдикцію Суду, якщо сторони буде не в змозі надалі подавати скарги до суду, якщо їх права в країні постійного проживання порушуються[33].

У міжнародному механізмі, який не має наглядових органів щодо забезпечення однаковості тлумачення і виконання зобов'язань Договірних сторін і санкції непокірних держав відповідно, існує реальна небезпека того, що законодавство щодо здійснення Гаазької конвенції та прецедентне право внутрішній суди, які застосовують його дуже сильно відрізняються від однієї Договірної Сторони до іншої. Реальність виявилася цей ризик бути дуже реальною. Гірка наслідком цієї інституційної слабкості ясно бачити: мало місця для прогресу, де такі великі розбіжності виникають у функціонуванні міжнародного механізму та національні органи влади можуть вільно дати іноземному прецедент невелику вагу, або ніякої ваги, для Мета інтерпретації Гаазьку конвенцію. У відсутність будь-якої значимої наднаціонального огляду, яким чином Договірні держави здійснювати, тлумачення і застосування Гаазької конвенції, суди Договірних Держав, як їм заманеться, іноді нібито і односторонньо рішення на користь національної партії. Це недолік, властивий в механізмі Гаазької посилюється неоднозначного і невизначеного юридичної термінології, використовуваної в Гаазької конвенції і відсутності процедурних норм поведінки судових повернення розгляду, наприклад, на судові слухання, відкриття, тягар доведення, заклики, залишитися замовлень до звернення і тимчасові заходи. Шкідливу дію різних і суперечливих, заплутаною національної прецедентне право додатково посилюється тим, що етап виконання

зворотному порядку не регулюється взагалі в Гаазької конвенції, і, більш конкретно жодних юридичних підстав не передбачено застереження, умов або Зобов'язання, що накладаються на осіб або система судової співпраці по реалізації "дзеркальних замовлень"[34].

У цьому контексті той факт, що Суд правомочний встановити, чи є в застосуванні Гаазької конвенції національні суди забезпечені права людини, викладені в Конвенції зменшує ризик розбіжних прецедентного права[35]. Крім того, спокуса зручного суду виключається в системі захисту прав людини, де всі національні суди є об'єктом пильної уваги з боку міжнародного суду, який гарантує, що немає невиправданим тлумачення на користь викрадає батька. Таким чином, прогрес в області захисту прав дитини, ввічливості між державами та співробітництва у прикордонній викрадення дітей буде сприяли однакового застосування зобов'язань Гаазької конвенції тлумачитися у світлі Конвенції, принаймні, серед Договірних сторін Конвенція[36].

Незважаючи на деякі системні недоліки, Гаазька конвенція виявилася найважливішим інструментом у наданні допомоги, щоб вирішити драму прикордонного батьків викрадення дітей. Його позитивною спадщиною заперечувати і повинні бути збережені і сприяли. Проте, як універсальне визнання примату кращих інтересів дитини як принципу міжнародного звичайного і договірному права, а не просто «соціальної парадигми», і консолідації нового соціологічного зразком викрадає батька тепер закликають до цілеспрямованим і розвивається інтерпретація Гаазької конвенції, яка в першу чергу відбивається на будівництві укріплень, щоб повернутися у світлі реальної ситуації дитини і його або її найближчого майбутнього. Обмежувальним читання оборону, на основі застарілої, одностороннього і занадто спрощеним припущення на користь лівою-за батьків і які ігнорує реальний стан дитини і його або її сім'ї та передбачає лише "каральну" підхід до викрадення поведінка батьків, позбавили б кінцеві цілі Гаазької конвенції, особливо у випадку викрадення основним опікуном дитини. Така конструкція Гаазької конвенції б у суперечність з правами людини і особливо статті 8 прав викраденої дитини в Гаазьких повернення справи, повага яких безперечно зливається в найкращих інтересах дитини, без очевидно ігноруючи нагальну, резюме та попередня характер Гаазької засіб[37].

Застосування європейського стандарту до фактів випадку

Встановлено, що латвійські суди опущений, щоб правильно враховувати психологічну ситуацію дитини, благополуччя ситуація дитини в Австралії та майбутні відносини між матір'ю і дитиною були дитина має бути повернений до Австралії[38]. У світлі *Neulinger і шурук*, ці недоліки тільки в національних судових розглядів було б достатньо, щоб знайти порушення відповідно до статті 8, так як вони не відповідають "поглибленого" або, у новій термінології Великої палати, «ефективною» експертиза вимагає Стаття 8. З практичної точки зору, Велика палата знову звернулася *Neulinger і шурук* тест[39].

Поверхневим, звернення руки геть латвійських судів на ситуації дитини справедливо критикували розгляд Великої Палати. Маючи з одного боку враховані в доповіді психолога представлений матері з метою того, виконання зворотному порядку призупинено до апеляції, але, з іншого боку ігнорується той же звіт в наданні касаційне, національні суди не тільки суперечили самі, але не змогли ефективно розглянути висновки доповіді як на серйозні ризики, пов'язані з поверненням дитини, і це на основі протиправного аргументу, що в доповіді психолога не може служити в якості доказів, щоб виключити повернення дитини[40]. Травмуючим манера, в якій рішення Ризького окружного суду був

страчений і далекосяжні обмеження, що накладаються на доступ матері до дочки з боку чітко каральної рішенням австралійського суду у сімейних справах були додаткові і прикрі наслідки неадекватного поведіння латвійських судів від випадок, який не вдалося підготувати фізичне повернення дитини і вивчити, чи були ефективні гарантії прав дитини на місці в Австралії, і якщо мати була в змозі підтримувати зв'язок з дитиною в разі повернення, і, при необхідності, щоб зробити таке повернення залежить адекватних підприємств, положень або розпоряджень з метою не перешкоджає або істотно обмежуючи контакт матері з дитиною[41].

Що ще гірше, латвійські суди прийняли рішення австралійського суду забезпечення спільної батьківської відповідальності заявника та Т. починаючи з народження Є. 'и, незважаючи на те, що заявник і Т. не були одружені один з одним, свідоцтво про народження дитини не назвав батька і дитина народилася, а мати все ще заміжня за іншим людиною. Австралійський рішення було прийнято після видалення дитини з австралійської території та із зворотною силою. Як виявляється з матеріалів справи, що австралійський рішення було засноване на фотографіях, поштових роздруківок і єдиного свідченням Т. не проводилися батьківства тести[42]. Ніяких свідків не чув. Іншими словами, латвійські національні суди навіть не розглядали, якщо умови для застосування Гаазької конвенції були виконані, а саме, якщо вони мали справу з викраденням дітей в сенсі Гаазької конвенції[43].

Насправді, очевидно, що факти у справі під рукою не зводяться до викрадення дитини, так як Т. не було батьківських прав б то не було, не кажучи вже права тюремним ув'язненням, "безпосередньо перед видаленням" дитини з Австралії, оскільки стаття 3 (а) Гаазької Конвенції потрібно. Офіційно заявник була матір'ю-одиначкою, і дитина не мала зареєстрованого батька, коли вони обидва поїхали з Австралії 17 липня 2008. З самого дня народження дитини до дня вона не залишила Австралію, Т. не тільки не офіційно визнати його батьківство, але навіть заперечував своє батьківство до австралійських державних органів. Т. застосовується тільки для, і отримав "права позбавленням" після видалення дитини, що означає, що в момент видалення мати була *де-юре* єдиною людиною з батьківської відповідальності, в тому числі прав позбавленням, над дитиною. Рішення австралійського суду від 6 листопада 2008 не може бути витлумачено таким чином, щоб обійти вимогу часу статті 3 (а) Гаазької Конвенції та обґрунтувати *постфактум* інакше необґрунтоване повернення претензії[44].

Висновок

Беручи прав людини серйозно вимагає, щоб Гаазька конвенція діє не тільки в інтересах дітей і довгострокового, загальною метою запобігання міжнародного викрадення дітей, а й у короткострокових, інтересах кожної окремої дитини, який підлягає Гаага повернутися розгляду. Правосуддя для дітей, навіть резюме і попередня справедливості, може бути зроблено тільки з метою по всій його досить відчутний випадку під рукою, тобто з фактичних обставин кожної дитини беруть участь. Тільки в глибини або "ефективним" оцінка ситуації дитини в конкретному контексті повернення застосування може забезпечити такої справедливості. З точки зору непрофесіонала, *Neulinger і шурук* живий і здоровий. Вона була і залишається вирішення, що встановлює допустимі правові принципи, а не ефемерне і примхливий акт "судової співчуття".

У конкретному випадку під рукою, національні суди не тільки *forwent* в або «ефективною» поглибленої оцінки ситуації дитини, але навіть не в змозі перевірити умови застосовності Гаазької конвенції, в першу чергу. Там просто не

було правової основи для втручання в право заявника на сімейне життя з дитиною, на вивезення дитини від Латвія є єдиним незаконним викраденням в цьому випадку. Тому, я вважаю, порушення статті 8 Конвенції.

Спільне особливу думку суддів Братца, Вайіч, Гаджієв ŠIKUTA, Hirvela, Ніколау, Раймонді I Nussberger

1. Ми шкодуємо, що ми не можемо погодитися з думкою більшості Суду, що права заявника за статтею 8 були порушені в даному випадку.

2. Ми повинні дати зрозуміти з самого початку, що наша різниця в думках з більшістю відноситься не до загальних принципів, які повинні застосовуватися у випадках викрадення дітей, охоплених Гаазької конвенції, на якій ми знаходимося в повній згоді з іншими суддями Суд. Зокрема, ми згодні, що, незважаючи на незаперечну впливу, яке повернення дитини може мати на правах дитини і батьків, стаття 8 Конвенції не вимагає розгляду поглибленого судовими або іншими органами запитуваної держави з усього сімейства положенні дитини в питанні. Ми також згодні з тим, що стаття, проте накладає на національні влади цієї держави, при розгляді справи за статтею 13 (б) Гаазької Конвенції, розглянути спірні претензії на "серйозної небезпеки" для дитини в разі її або їй повернутися і, де така вимога зустрічається не буде створений, щоб зробити рішення дає достатніх підстав для відмови від нього.

3. Де ми розлучимося з більшістю на питання про те, у відхиленні вимоги заявника в даній справі та замовлення повернення своєї дитини до Австралії, національні суди Латвії досить виконали тих процедурних вимог.

4. Відзначимо, що латвійські суди, в першій інстанції і по апеляції, були одностайні щодо відповіді не було дано до заяви про повернення дитини, поданої батьком дитини.

У мотивованого вирішенні від 19 листопада 2008 року окружний суд, після слухання за участю обох батьків, постановив, що Гаазька конвенція застосовна і задовольнив клопотання Т 'с, замовленні негайного повернення дитини до Австралії. Суд відхилив позов заявника відповідно до статті 13 Гаазької конвенції, проведення, на основі фотографій та копій повідомлень електронної пошти між заявником і родичів Т, що Т дбав про дитину до її від'їзду в Латвії. Відзначаючи, що показання свідків, зазначені спори між сторонами і з тим, що Т поводитися роздратовано до заявника і дитини, він постановив, що це не дозволить йому зробити висновок, що Т не піклуються про дитину. Суд відхилив позов заявника про те, що повернення дитини до ризику психологічної шкоди Е., як необгрунтовані і як ґрунтуючись на необгрунтованого припущення.

5. 26 січня 2009 Ризький окружний суд залишив це рішення, після слухання, на яких обоє батьків були знову присутній і юридично представлені.

В обґрунтування своїх тверджень, що повернення її дочки в Австралію б виставити її психологічної шкоди, заявник стверджував, вперше сертифікат, підготовлений на її прохання психолога, в якій говорилося, зокрема, що, з огляду на молодий вік дитини, негайно відділення від своєї матері в тому, щоб бути виключена, "в іншому випадку дитина, швидше за все, страждають психологічну травму, в тому, що її почуття безпеки і впевненості в собі можуть бути порушені."

Вона також стверджувала, що Т був жорстокому поведженню її та дитину, і що він був схильний до тюремного ув'язнення в Австралії щодо кримінальних звинувачень, висунутих проти нього.

6. Центральне місце в цілях більшості, що обласний суд був порушуючи свої процесуальні зобов'язань за статтею 8, є твердження, що суд відмовився взяти до уваги вимоги заявника, який, як кажуть, була підтримана сертифіката та Показання свідків, що повернення дитини до Австралії піддасть її до "серйозному ризику" шкоди.

7. Ми не можемо прийняти цю точку зору, яка не так на наш погляд віддати належне рішення або міркування національних судів. Що стосується сертифіката,

відзначимо, що, на думку психолога була приурочена до шкоди для дитини, яка потече від негайного відділення від своєї матері. Свідectво безпосередньо не розглядається питання про повернення дитини або припускають, що це було б в будь-якому випадку шкідливого якщо Е. були повернутися до Австралії у супроводі своєї матері. Обласний суд не відмовився або не в змозі прийняти сертифікат до уваги. Навпаки, він підкреслив, що сертифікат стосується лише питання про розділення матері і дитини, який був питання, що стосується прав опіки, які випали на визначатися не латвійських судах як судах запитуваної держави, а виключно австралійські корти. Беручи до уваги зміст сертифіката, ми не бачимо жодних підстав для висловлене на суді, що обласний суд повинні були піти далі, представивши документ для перехресного допиту, а тим більше, що він повинен був замовити другу думку експертів з власної ініціативи .

8. Що стосується тверджень заявника проти Т., обласний суд прямо розглянуто вимоги заявника, але відхилив їх на тій підставі, що "ніяких доказів не було представлено, які могли б, хоча б побічно, підтримує обвинувачення".

9. Стверджується, на думку, що обласний суд повинен був зробити більше для вивчення, чи було це можливо для заявника повернутися до Австралії з дитиною або ж повернення дитини неминуче призвели до її відділення від своєї матері. Ми не поділяємо цю точку зору. Там не було чітко жодних юридичних перешкод для повернення заявника; вона не тільки жили в Австралії протягом декількох років, але придбала австралійське громадянство в 2007 році. Крім того, не було нічого в постанові обласного суду, який вплинув на її право зберегти опіку над дитиною і супроводжувати її назад до Австралії. Більше того, він не з'являється, що вона стверджувала перед обласного суду, що, з міркувань особистої безпеки чи інакше, вона не могла ні за яких обставин споглядати повернення до Австралії. Звичайно, вона стверджувала, що Т. був її та дитину жорстокому поведженню, але, як зазначалося вище, це твердження було відкинуто судом повністю необгрунтованою. Крім того, суд пішов на помітити, що не було ніяких підстав сумніватися в якість добробуту та соціального захисту, що надається дітям в Австралії, враховуючи, що, відповідно до присягою, австралійським законодавством, наведеного для безпеки дітей та їх захисту від жорстоке поведження в сім'ї. Відзначимо на закінчення, що, незважаючи на її заяви до обласного суду, що вона не мала ніяких зв'язків в Австралії і які були їй повернутися туди вона буде безробітним і не мав би ніякого доходу, видається, що заявник, по суті, повернувся жити в Австралія, де вона знайшла житло і в сфері зайнятості.

10. Ми ж unpersuaded аргументом неявній в рішенні, що латвійські суди повинні були прийняти на себе ініціативу шляхом запиту додаткової інформації від австралійської влади про кримінальну профіль Т, судимості і звинувачення в корупції, нібито порушеної проти нього. У виробництві за статтею 13 Гаазької конвенції, тягар лежить на боці представити докази в обгрунтування позову про "серйозну небезпеку", якщо дитина мали бути повернуті. Як знайти латвійськими судами, заявник не надав жодних доказів на підтримку такого позову, навіть побічно.

11. Незважаючи на те, доводи, наведені латвійських судів для замовлення повернення Е. були незабаром висловив, ми вважаємо, всупереч думці більшості, що вони адекватно відреагували на доводи заявника і що розгляду заяв, зроблених Заявник задовольнив процедурні вимоги, що накладаються на них статтею 8 Конвенції.

12. Зважаючи цього висновку, все, крім судді Братца відмовився б нагороду витрат; зважаючи на той факт, що вимога заявника було у випадку успішного, суддя Братца проголосували за видачу її витрат.

---

[1] *Neulinger і шурук проти Швейцарії (GC)*, немає. [41615/07](#), 6 липня 2010.

[2] Усяке посилання в даній думку, «Конвенція» є до Європейської конвенції з прав людини, "Гаазька конвенція" є до Гаазької конвенції від 25 жовтня 1980 року про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей, «Положенням ЄС» є з Постановою Ради (ЄС) №. 2201/2003 від 27 листопада 2003 року, «Суд» є Європейський суд з прав людини і "Спеціальної комісії" є Спеціальної комісії на практичній роботі Гаазької конвенції. Крім того, я буду звертатися до батькові незаконно позбавленого своїх прав з позбавленням волі як "ліво-за батьків" і батька, який незаконно Видаляється або оставляється дитини як "викрадає батька». Країна, якій дитина, незаконно вивезених або де він або вона незаконно утримується називатиметься як "приймаючої країни" і країну, з якої дитина була незаконно вилучений або з якого він або вона була незаконно утримуваної як " країна постійного проживання ".

[3] Ведуча випадок *Ignaccolo-Zenide проти Румунії*, немає. [31679/96](#), 25 січня 2000 року.

[4] Ведуча випадок *Монорі проти Румунії та Угорщини*, немає. [71099/01](#), 5 квітня 2005 року.

[5] Ведуча випадок *Iglesias Хіль і АУІ проти Іспанії*, немає. [56673/90](#), § § 57-59, 29 квітня 2003.

[6] Стаття 31, пункт. 3 (с) Віденської конвенції про право міжнародних договорів. Див, серед інших джерел, *Ignaccolo-Zenide*, згадане вище, § 95; *Монорі*, згадане вище, § 81, і *Iglesias Хіль і АУІ*, згадане вище, § 61. Проте, позитивне зобов'язання діяти, коли стикаються з викрадення дітей також відноситься до НЕ-Договірних держав Гаазької конвенції (див. *Байрамі проти Албанії*, немає. [35853/04](#), 12 грудня 2006 року, і *Хансен проти Туреччини*, немає. [36141 / 97](#), 23 вересня 2003).

[7] *Mautousseau і Вашингтон проти Франції*, немає. [39388/05](#), § 69, 6 грудня 2007 року.

[8] *Neulinger і шурук*, згадане вище, § 139.

[9] Ведуча випадок, мабуть, *Neulinger і шурук*, згадане вище, за яким пішов *Šneerson і Campanella проти Італії*, немає. [14737/09](#), 12 липня 2011 року, і *В. проти Бельгії*, немає. [4320/11](#), 10 липня 2012. Тим не менш, важливо відзначити, що з *Neulinger і шурук* Суд встановив найбільш подібні скарги непринятною (див. *ван ден Берг і Sarri проти Нідерландів* (рішення), немає. [7239/08](#), 2 листопада 2010; *Lipkowsky і Маккормак V. Німеччина* (з розкладанням), немає. [26755/10](#), 18 січня 2011 року; *Тархова проти України* (рішення), немає. [8984/11](#), 6 вересня 2011; *MR і LR проти Естонії* (з розкладанням), . немає [13429 / 12](#), 15 травня 2012; та *Чернат та інші проти Румунії* (рішення), №. [13212/09](#), 3 липня 2012). Коротше кажучи, розсудливо реалізація *Neulinger* не відкрити двері в повені подібних суджень. Настільки проголосив ризик неминучого зносу Гаазької механізму після *Neulinger* вже виявилися необгрунтованими.

[10] міжнародного викрадення дітей включає в себе або незаконне видалення дитини з однієї країни в іншу або незаконне утримання дитини протягом чужої країни. У зв'язку з фактичним обставинам справи, це думка буде мати справу тільки з першого аспектом і буде посилатися на лівій-за батьків, як парадигматичною прикладі особистості, установи або іншого органу, передбаченому статтею 3 (а) Гаазької конвенції. Два основні приміщення Гаазької конвенції, по-перше, що суд звичайного проживання знаходиться в найкращому положенні (*форум незручного*) для дозволу по суті до утримання під вартою спору, так як основна частина відповідних доказів доступна в цьому місці, а по-друге, що викрадення негативно позначається на розвитку дитини, тому що дитина змушена залишити позаду основного опікуна батька, сім'ї родичів і відомої соціальної та культурному середовищі. Справді, коли був підготовлений Гаазька конвенція, соціологічний стереотип викрадає батьків було те, що іноземного, не пов'язаних з позбавленням батька, який не був готовий прийняти існуючий опіку матері над дитиною, і незаконно вилучені дитини від його або її країна постійного проживання. не С 1990-х це вже не було вірно, більшість випадків в даний час є іноземним, під вартою мати, яка залишає, з багатьох причин, країну сім'ї постійного проживання після закінчення її відносини з батьком дитини. Отже, якщо доказова приміщення раніше залишається актуальним, по суті не робить.

[11] Див *Томсон проти Thomson*, [1994] 3 SCR 551, який постановив, що знання матері замовлення запобігаючи видалення дитини з Шотландії не було істотним. Насправді, Гаазька конвенція не

робить різниці між навмисного та небалого вилучення дитини (див. *Mattenklott проти Німеччини* (з розкладанням) , немає. [41092/06](#) , 11 грудня 2006 року).

[12] Деякі суди розважали інші "процедурні" оборону, такі як "побіжного disentitlement", відмова і «нечистих рук» (для резюме див. Федеральний судовий центр, Міжнародний Керівництво судових розглядів, Гаазьку конвенцію 1980 року про цивільно-правові аспекти International Викрадення дитини: Керівництво для суддів, 2012, pp 91-98).

[13] Національні суди обговорили, чи буде повернення піддати дитини такої небезпеки у випадках повернення в зону війни, цивільних заворушень, загального насильства, голоду, хвороб, забруднення навколишнього середовища, проблеми перебудови, важкі умови життя, ситуація дитини неуваги, жорстокого поводження, посттравматичний стрес і поділ травми (див., зокрема, французький Касаційний суд судових рішень немає 11-28.424 від 13 лютого 2013 року, і немає 10-19905 26 років .. жовтні 2011; Касаційний суд Італії суджень немає .. 22962of 31 жовтня 2007 і не 10577 від 4 липня 2003; *Сімкокс проти Сімкокс* , 511 F.3d 594 (6 -й. Cr 2007); *Блондин проти Дюбуа* , 238 F.3d 153 (2d Cir 2001 року.); і *Фрідріх проти Фрідріха* , 78 F.3d 1060 (6 -й Cir. 1996)).

[14] проблематичним суворе тлумачення статті 11 (4) і (8) Правил ЄС надав ідею захисту безглуздим і, таким чином, практично виключені всі перевірки в приймаючій країні (ЄС, *Rinau* , справа C-195/08PPU, рішення від 11 липня 2008; *Detiček* , справа C [403/09](#) ППУ, постанову від 23 грудня 2009 року; *Povse* , справа C-211/10, постанову від 1 липня 2010 року; та *Zarraga* , справа C-491/10PPU, постанову від 22 грудня 2010 р.) .

[15] Національні суди розглянули такі фактори, як тривалість і стабільність проживання в новому середовищі, участь у шкільних та позашкільних заходах і добре володіння мовою (див. *Фрідріх проти Фрідріха* , згадане вище, і *LOPS проти LOPS* , 140 F.3d 927 (11 -й Cir. 1998).

[16] Хоча це і не в буквальному сенсі обмежується прав людини дитини, цей захист була витлумачена як надання тільки для них, так як стаття 20 повинна була прийняти «дуже строго кваліфіковану форму громадського порядку» (Висновки по основних пунктах обговорюється Спеціальна комісія, 1989, пункт 38.), деякі стверджуючи, що стаття 20 вже охоплені раніше підставою для відмови повернути дитину, представлені відповідно до статті 13 (Доповідь про роботу другого наради Спеціальної комісії 1993 року, у відповідь на питання 30 Частини III).

[17] . Було підкреслено, у Спеціальній комісії, що термін "постійне місце проживання", а також термін «права опіки» як правило, слід інтерпретувати в міжнародному чином, а не шляхом посилання на конкретного національного права (Висновки по основних пунктах обговорюється Спеціальна комісія, 1989, пункт. 9, Доповідь про роботу другого наради Спеціальної комісії, 1993, відповідь на питання 5 частини III, Рекомендації 4.1 четвертого наради Спеціальної комісії, доповідь на п'ятому нараді Спеціальної комісії 2006 пункт. 155, і висновки Спеціальної комісії 2012 року, пункт 44.). Як зазначив Верховний суд США, права опіки повинні бути визначені ", дотримуючись тексту і структурі Конвенції .... Ця уніформа, текстовий підхід гарантує міжнародної узгодженості в тлумаченні Конвенції. Це перекидає судам спираючись на визначення утримання під вартою, обмежених використання місцевих правоохоронних ... "(*Abbott проти Abbott* , 130 S. Ct. 1983, 1990 (2010).

[18] Доповідь про роботу третього наради Спеціальної комісії, 1997, пункт. 13. Так звані "зародкові права опіки" були прийняті деяких юрисдикціях, таких як Англія (*Re B. (ля мінор) (Викрадення)*, (1994) 2 FLR 249, *Re O. (Викрадення дітей: Депозитарні правами)* , (1997) 2 FLR 702, і *Re Г. (Викрадення: Права опіки)* (2002) 2 FLR 703) і Нова Зеландія (*Андерсон проти Патерсон* [2002] NZFLR 641), але відкинутий іншими, такими як Ірландія (*НІ ст. М.Г.* (1999) 2 ILRM 1) і Північна Ірландія (*ВК і А.К. проти СС* , (2013) NIFam 6). Як буде показано нижче, концепція "прав зародковому опіки" не можуть бути узгоджені з суду, Європейський суд з Justice, і Будинок прецедентного права лордів.

[19] Висновки та рекомендації Спеціальної комісії 2012 року, пункти. 13, 36 і 80.

[20] Звіт та висновки Спеціальної комісії, 2002, пункт. 64.

[21] Рекомендація 3.7 з четвертого наради Спеціальної комісії, 2001; Керівництво з належної практики відповідно до Гаазької Конвенції, частина II - Здійснення заходів, 2003, пункт. 6,5.

[22] Доповідь про роботу другого засідання Спеціальної комісії, 1993, відповіді на питання 1 Частини III. Суд, при прийнятті замовлення на повернення, повинні зробити це як докладні і

конкретні, наскільки це можливо, в тому числі практичні деталі повернення та примусових заходів, які повинні застосовуватися в разі необхідності (Керівництво з належної практики відповідно до Гаазької Конвенції, частина IV - приведення у виконання, 2010, пункти. 4.1 і 4.2 з резюме).

[23] У деяких юрисдикціях, в основному країн загального права, ці угоди можуть варіюватися від НЕ-нормативних зобов'язань, взятих на себе лівою за батьків до можливості забезпечення "дзеркальне замовлення", тобто наказ, винесене судом в країні звичайного проживання, що ідентично або схоже на попередню того, досягнутому в приймаючій країні (Рекомендації 1.8.2 і 5.1 четвертого наради Спеціальної комісії, доповідь на п'ятому нараді Спеціальної комісії 2006, пункти 228., і 229 та Рекомендації 1.8.1 п'ятого наради Спеціальної комісії; Керівництво з належної практики відповідно до Гаазької Конвенції, частина I - Центральний орган практика, 2003, пункт 4.22) ..

[24] Див Віра звіт Перес, пункт. 25: "ці винятки тільки конкретні ілюстрації до надмірно розпливчатою принципу, згідно з яким інтереси дитини, як встановлено, керівним критерієм у цій області". Це заяву слід розглядати в поєднанні з точки зору, що принцип найкращого забезпечення інтересів дитини нагадує "більш тісно соціологічне парадигму, ніж конкретної юридичної стандарту" (пункт 21).

[25] § 1 Конвенції Організації Об'єднаних Націй про права дитини (1989 р.) Стаття 3 визнає принцип звичайного міжнародного права, які вже були відображені в преамбулі Гаазької конвенції, заявивши, що "будучи твердо переконана в тому, що інтереси діти мають першорядне значення в питаннях, що стосуються їх утримання під вартою ... ". Це також відповідно до принципу III В 2 Комітету Керівництва міністрів з доброзичливого ставлення до дитини правосуддя, 2010, статей 4 і 29 (а) Африканської хартії про права і благополуччя дитини, 1990, і УВКБ ООН Керівництво з визначення найкращих інтересів дитини, 2008.

[26] Див в цьому напрямку Палата лордів, в *ре М (ФК), а інший (ФК) (дітей) (ФК)*, [2007] УХЛ 55 і *Re D (Викрадення: Права опіки)* [2006] УХЛ 51, французький суд судження Касаційного немає.04-16.942 від 14 червня 2005 року; суд Італії суду касаційної немає. 10577 від 4 квітня 2003 року; Високий суд Австралії, *DP про Співдружності центрального органу* [2001] НСА 39; Верховного суду Нової Зеландії, *секретар з питань юстиції проти НК*, постанову від 16 листопада 2006 року; та висновки Спеціальної комісії 2012 року, пункт. 42.

[27] Перес-Віра Повідомити, пункти. 25, 34 і 116; Рекомендація 4.3 засідання Спеціальної комісії 2001; Рекомендація 1.4.2 п'ятого наради Спеціальної комісії, доповідь про роботу п'ятого наради Спеціальної комісії, 2006, пункти. 155 і 165, а також Рекомендація 4.3 з четвертого наради Спеціальної комісії, і 42 U.S.C § 11601 (а) (4) ("вузькі виключення"), Державний департамент США, Гаага Міжнародний Викрадення Конвенція по догляду за дітьми, Текст і Правовий аналіз, на 10510, і Федеральний судовий центр, Міжнародне керівництво Судові, 1980 Гаазька конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей: Керівництво для суддів, 2012, р. 64.

[28] Коли національні влади застосовувати міжнародні договори, роль Суду обмежується встановленням того, застосовні ці правила і чи є їх інтерпретація сумісна з Конвенцією (див. *Уейт і Кеннеді проти Німеччини [GC]*, № [26083/94](#), § 54, ЄСПЛ 1999 - я, і *Корбелія проти Угорщини [GC]*, № [9174/02](#), § 72, ЄСПЛ 2008). Те ж саме відноситься до Гаазької конвенції (див. *Neulinger і шурук*, згадане вище, § 133; *Šneerson*, згадане вище, § 85, 12 липня 2011 року; та *В проти Бельгії*, згадане вище, § 60). Іноді суд не тільки критикує інтерпретацію відповідної законодавчої бази (див. *Монорі*, згадане вище, § 81, і *Карлсон проти Швейцарії*, немає. [49492/06](#), § 77, 6 листопада 2008 року), а й неадекватність законодавства Сам (див. *Iglesias Gil і AUI*, згадане вище, § 61).

[29] Суд приймаючої країни не обов'язково мають бути задоволені поза всяким сумнівом з обох вимог повернення і оборону, щоб повернути, так як ніщо не говорить про те, що потрібно стандарт доведення є нічим іншим, ніж звичайний баланс ймовірностей (см. *Керівництво по ремонту ET LR проти Естонії (з розкладанням)*, згадане вище, § 46, і *Re E (дітей) (Викрадення: Депозитарні апеляція)*, (2011) UKSC 27). Дійсно, тимчасове і резюме характер повернення справи говорить на користь цього легкого стандарту доказування.

[30] *Клас проти Німеччини*, постанову від 6 вересня 1978 року, серія А., 28, § 42, і *спостерігач, і The Guardian проти Сполученого Королівства*, 26 листопада 1991 Серія А, немає. 216, § 59.

[31] Як в Високий суд Австралії в *DP проти Співдружності центрального органу*, [2001] HCA 39, Верховний суд Південної Африки в *Sønderup проти Tondelli* 2001 (1) SA 1171 CC, і Верховний суд Великобританії в *Re E. (дітей) (Викрадення: Депозитарні апеляція)*, [2011] UKSC 27, справедливо уклав, що немає ніякої необхідності в положеннями оборони повинні тлумачитися обмежувально. Також немає необхідності в додатковому випробуванні винятковості, які будуть додані до положень оборони (*Re M. (дітей) (викрадення людини: Права опіки)*, [2007] УХЛ 55).

[32] Це не унікальне явище європейської системи захисту прав людини (див. статтю 34 Межамериканської конвенції про міжнародне повернення дітей, 1989).

[33] Явно не відповідає рішення австралійського суду у сімейних справах вересня 2009 заборонити матері спілкуватися з її власної дочки латиською говорить сама за себе! Стаття 8 прав дитини може бути серйозно пошкоджений після повернення в Штати, не пов'язаного з Конвенцією, без будь-якої практичної юридичної перспективі для заявника в Суді.

[34] Необхідність додаткового протоколу до Гаазької конвенції, яка б кодифікувати основні гарантії і зобов'язання в стадії входження в силу зворотному порядку, закріпити обов'язкову механізм однакового тлумачення Гаазької конвенції та контролювати дотримання держав-сторін своїх зобов'язань є патент. Уроки, витягнуті з Європейської конвенції про визнання та виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми, 1980, і Гаазької конвенції про юрисдикцію, застосовне право, визнання, виконання та співробітництво стосовно батьківської відповідальності й заходів по захисту дітей, 1996, може дати деякі орієнтири в ньому.

[35] Те ж саме відноситься, очевидно, в міжамериканській системі захисту прав людини, де Міжамериканська комісія вже знайшла, що виготовлення зворотному порядку до розгляду апеляції не порушує американську конвенцію про права людини і, таким чином відгуки аргентинський Суду Рішення в обмін порядку в рамках наднаціонального стандарту (протокол №. [71/00](#), *X і Z проти Аргентини*, 3 жовтня 2000, пункти. 38, 51 і 56).

[36] Крім того, не має значення, щоб звернутися до переконливої сили прецедентного права Суду, який може грати роль в тому, як неєвропейські країни застосовувати Гаазьку конвенцію. З іншого боку, прецедентне право міжамериканські і африканських правозахисних систем також може впливати на те, як європейські суди і суд застосувати до Гаазької конвенції. Багатий діалог може виникнути між міжнародними судами, які будуть сприяти розвитку універсальних правових норм і далі прогрес прав дітей.

[37] Я не готовий прийняти легкий критику, що ми не можемо мати наш пиріг і з'їсти його, а це означає, що розслідування в екстрених і оперативних процедур "поглибленого" майже еквівалентно квадратури кола. По-перше, як уже говорилося, предметом розслідування обмежена *Neulinger* до конкретних умов зворотного застосування. По-друге, маючи перевагу втручання у багатьох випадках сімейного права, в тому числі випадків Гаазької конвенції, то я переконаний, що ретельне, обмежена і оперативне розслідування цілком здійснено, якщо судді строго контролювати свій розклад. "Поглибленого" судове розслідування не повинні бути тупі, погано визначені і потурання власним слабкостям.

[38] У *X. і Z. проти Аргентини* випадок, згадане вище, пункт. 60, Міжамериканський Комісія дійшла висновку, що оцінки дитини, проведеного психологом і соціальним працівником, призначеним судом, який брав інтерв'ю у обох батьків та дитини, не порушив право на справедливих, неупереджених і швидких розгляду.

[39] На перший погляд, здається, що більшість дистанціюється від принципів *Neulinger і шурук* (див. пункт 107 постанови). Але це ілюзорне враження. Більшість також закликає до «ефективної експертизи тверджені однієї зі сторін» (див. параграф 118). Заміна прикметника "поглибленого" прикметником «ефективним» не сильно зміниться, особливо якщо взяти до уваги, що Велика палата ще розуміє, що сфера компетенції Суду включає оцінку основний аспект "прав людини дитини" при оцінці повернення замовлень (див. пункт 117). Іншими словами, даний рішення насправді не змінити *Neulinger і шурук* стандарт.

[40] Подібні упущення були засудили в *B. проти Бельгії*, згадане вище, § 72, і *Sneersone*, згадане вище, § 95.

[41] Як сталося в *Сильвестр проти Австрії*, немає. [36812/97](#), і ні. [40104/98](#), 24 квітня 2003 року, і в *Mattenklott*, згадане вище.

[42] У *Mattenklott проти Німеччини*, згадане вище, повернення порядок був заснований на тест на батьківство, прийнятим неодруженого батька і презумпції здійснення прав з опіки в момент видалення, в результаті випадкового доступу батька до дитини до в той момент.

[43] Так звані незавершені права опіки над дітьми були предметом двох справ в Суді. У *Бальбонтін проти Сполученого Королівства*, немає. [39067/97](#), 14 вересня 1999 року, суд підтвердив інтерпретацію національних судів про те, що евен були вони надати незаміжня заявника батьківську відповідальність після видалення дитини з Великобританії, це не зробить видалення дитини незаконним *постфактум*. В *Гішар проти Франції*, немає. [56838/90](#), 2 вересня 2003 року, Суд дійшов висновку скаргу неприйнятною зроблені незаміжньою батька, який не мав права опіки, коли дитина був відсторонений від Франції, хоча він офіційно визнаний його сина до народження. На основі цього прецедентного права, Європейський суд adjudicated подібний випадок, у якому незаміжня батько не вжити заходів, щоб отримати права опіки до переведення дитини з країни постійного проживання. Видалення дитину в іншу країну представляли "законного здійснення, по матері з опіки над дитиною, її власному праві на свободу пересування, встановлений у статті 20 (2) (а) ТФЕУ та статті 21 (1) ДФЕС, і її право визначати місце дитини проживання "(Дж. *МсВ. проти Л. Е.*, С-400/10 ППУ, постанову від 5 жовтня 2010 року пункт. 58). Нарешті, в *IN RE J. (Малої) (Викрадення: Депозитарні правами)* [1990] 2 AC 562, Палата лордів ухвалила, що *факто і де-* опіка не є достатнім для складуть прав вартою для цілей Гаазької конвенції. Оскільки на момент видалення мати мала одноосібне право опіки над дитиною, подальше привласнення прав опіки в статутному батька не міг надати видалення протиправні. Суди Великобританії не були пов'язані знаходження австралійського суду з цього питання. У *Re D (Child) (Викрадення: Права опіки)* [2007] 1 AC 619, баронеса Хейл чітко схвалив У *Re J* як керівного органу в цій області.

[44] Цей висновок не визнаний недійсним Австралійським декларації центральної влади про те, що в момент видалення дитини з Австралії Т. було спільне батьківську відповідальність за Е. По-перше, що декларація не має обов'язкової сили для латвійської влади. По-друге, оскільки поняття "права піклування" має автономне значення в Гаазької конвенції, австралійський декларація не може, в унікальних обставинах справи і в світлі Конвенції, приписувати «права опіки» до Т. з метою спрацьовування механізму Гаазької конвенції.